

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 6 maart 2018 met nummer RvVb/A/1718/0607
in de zaak met rolnummer 1314/0406/A/3/0377

Verzoekende partijen	1. de heer Johannes VAN DEN ASSEM 2. de heer Rudy VAN DER LINDEN vertegenwoordigd door advocaat Reiner TIJS met woonplaatskeuze op het kantoor te 2000 Antwerpen, Nassaustraet 37-41
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van ANTWERPEN
Tussenkomenende partij	de bvba HENS RECYCLING vertegenwoordigd door advocaat Ria HENS met woonplaatskeuze op het kantoor te 2000 Antwerpen, Amerikalei 191

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 6 maart 2014 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 9 januari 2014.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van onder meer de verzoekende partijen tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Brasschaat van 23 september 2013 ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomenende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het verlengen van een tijdelijke vergunning voor de zandwinning, betoncentrale, brekerinstallatie en opslag op de percelen gelegen te 2930 Brasschaat, Brechtsebaan zn, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie C, nummers 4N5 en 4P5 en afdeling 1, sectie A, nummer 341L.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De tussenkomenende partij verzoekt met een aangetekende brief van 13 mei 2014 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de eerste kamer laat de tussenkomenende partij met een beschikking van 17 juli 2014 toe in de debatten.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomenende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partijen dienen een wederantwoordnota in.

De behandeling van de zaak die initieel werd toegewezen aan de eerste kamer, werd met een beschikking van 29 februari 2016 toegewezen aan de derde kamer.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 5 april 2016.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Reiner TIJS voert het woord voor de verzoekende partijen, mevrouw Laura VALGAEREN voert het woord voor de verwerende partij en advocaat Ria HENS voert het woord voor de tussenkomende partij.

2.

Met een tussenarrest van 7 maart 2017 (nummer RvVb/A/1617/0630) beveelt de kamervoorzitter de heropening van de debatten en dit naar aanleiding van de mededeling van de verzoekende partijen dat de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw de corresponderende milieuvergunning op 8 februari 2017 heeft geweigerd. Aan de partijen werd de mogelijkheid geboden om met een aanvullende nota hun standpunt met betrekking tot de impact van vermelde weigeringsbeslissing op de vordering tot vernietiging van de bestreden beslissing kenbaar te maken.

De verzoekende partijen en de tussenkomende partij hebben een aanvullende nota ingediend.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 25 april 2017.

Advocaat Joram MAES *loco* advocaat Reiner TIJS voert het woord voor de verzoekende partijen en advocaat Hilde VERMEIREN *loco* advocaat Ria HENS voert het woord voor de tussenkomende partij. De verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, verschijnt niet op de zitting.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

1.

Op 7 september 2004 wordt een tijdelijke (tot 31 december 2005) en voorwaardelijke vergunning verleend voor de regularisatie van een weegbrug, een brekerinstallatie, een betoncentrale met bijbehorende containers en generatoren. Op 20 december 2005 wordt opnieuw een tijdelijke vergunning verleend voor de beton en brekerinstallatie waarbij de looptijd van de vergunning wordt verlengd tot 31 december 2013.

2.

Op 13 mei 2013 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Brasschaat een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het verlengen van een tijdelijke vergunning voor de zandwinning, betoncentrale, brekerinstallatie en opslag”*.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979, vastgestelde gewestplan ‘Antwerpen’, aangepast met het koninklijk besluit van 28 oktober

1998 en gedeeltelijk gewijzigd met het koninklijk besluit van 7 juli 2000, gelegen in ontginningsgebied met nabestemming agrarisch gebied.

De percelen zijn niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

De percelen zijn gelegen in de omgeving van het vogelrichtlijngebied SBZ-V BE2101437 'De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld' en van het habitatrichtlijngebied SBZ-H BE2100016 'Klein en Groot Schietveld'.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 4 juli 2013 tot en met 2 augustus 2013, wordt één bezwaarschrift ingediend ondertekend door veertien partijen.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Brasschaat brengt op 2 september 2013 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het departement Leefmilieu, Natuur en Energie, dienst Land en Bodembescherming Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen brengt op 30 juli 2013 een gunstig advies uit.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling brengt op 1 augustus 2013 een gunstig advies uit.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar verleent op 23 september 2013 een voorwaardelijk gunstig preadvies. Het luidt onder meer als volgt:

“ ...

Openbaar onderzoek

De aanvraag werd openbaar gemaakt volgens de regels vermeld in het uitvoeringsbesluit betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen.

Het openbaar onderzoek werd georganiseerd van 04.07.2013 tot 02.08.2013.

Er werd 1 bezwaarschrift ingediend door Forum Advocaten bvba voor 14 partijen.

Het bezwaarschrift handelt over:

1) *gewestplanbestemming*

De bindende en verordenende kracht van de gewestplannen dient gerespecteerd te worden. De aanvraag, en minstens bepaalde activiteiten, zijn onbestaanbaar met de gewestplanbestemming. Zandgroeven horen thuis in ontginningsgebieden, maar de overige activiteiten van de firma Hens horen thuis in een zone voor vervuilende of milieubelastende industrie.

2) *verwezenlijking van de nabestemming*

De ontginning met uitgevoerd worden overeenkomstig een goedgekeurd werkplan, dat moet opgesteld worden in functie van de vergunningsvoorwaarden en de eindafwerking. De voortgang wordt systematisch vertraagd en uitgesteld om de zandwinning zo lang mogelijk te kunnen rekken en aldus ook steeds een nieuwe vergunning te bekomen voor de breker, zeef en betoncentrale.

3) *verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening*

De aanvraag dient verenigbaar te zijn met de goede goede ruimtelijke ordening en met de onmiddellijke omgeving. De onverenigbaarheid blijkt uit verschillende hinderaspecten, met name geluids- en stofhinder.

4) *Milieurecht*

Een vergunning dient getoetst te worden op haar verenigbaarheid met de goede ruimtelijke

ordering en ook de milieuaspecten maken hiervan deel uit.

5) tijdelijk karakter

Er kunnen niet doorlopend tijdelijke vergunningen verleend worden.

Het bezwaarschrift werd ingediend binnen de gestelde termijn en is bijgevolg ontvankelijk.

De zandontginning is in overeenstemming met de gewestplanbestemming. In de reeds verleende vergunningen werd gesteld dat de complementaire functies (zeef- en breekinstallatie en de betonmengcentrale) aanvaardbaar zijn als nevenfunctie en ook beperkt zijn in de tijd. Er werd geen beroep ingediend tegen deze vergunningen.

Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan is een beleidsdocument waarin de langetermijnvisie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van een gebied wordt opgenomen.

De Brasschaatse Heide dient in de toekomst hersteld te worden als open ruimtegebied en de gemeente heeft in dit kader reeds een bebossingsproject gerealiseerd in het noorden van het gebied; De huidige (ontginnings)activiteiten worden als landschappelijk hinderlijk ervaren en zijn als knelpunt opgenomen in het structuurplan. Na afloop van de huidige vergunning dient het bedrijf op deze locatie te verdwijnen en moet de nabestemming landbouw gerealiseerd worden en moet het gebied landschappelijk ingepast worden in de omgeving.

Het bezwaar in verband met de nabestemming hoort eigenlijk thuis in de milieuvergunningsprocedure. Door het verlengen van deze tijdelijke vergunning wordt de nabestemming niet in het gedrang gebracht. Integendeel want het is de bedoeling dat in de periode van de nieuwe tijdelijke vergunning wordt voorzien in alle voorwaarden voor sanering van de plaats zodat de nabestemming landbouw kan worden gerealiseerd. Ook blijkt uit het gunstig advies van Landbouw en Visserij dat door het verlengen van de tijdelijke vergunning de nabestemming niet in het gedrang wordt gebracht.

De ruimtelijke ordening is gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling waarbij de ruimte beheerd wordt ten behoeve van de huidige generatie, zonder dat de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang gebracht worden. Daarbij worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen. Er wordt rekening gehouden met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen. Op deze manier wordt gestreefd naar ruimtelijke kwaliteit. In eerste instantie wordt opgemerkt dat de bezwaren inzake stof- en geluidshinder niet als "ruimtelijke orderingsbezwaren" kunnen worden aanzien en aldus geen beantwoording behoeven. Er wordt verwezen naar de milieuvergunning die exploitatievoorwaarden oplegt die de hinder die de inrichting veroorzaakt tot aanvaardbare grenzen terugbrengt. Uit de bijgevoegde studies in functie van de mer-screeningnota blijkt dat er geen abnormale hinder is en er werden geen bewijzen bijgevoegd die het tegendeel bewijzen.

Uit de verklarende nota blijkt dat er geen sprake is van een betekenisvolle aantasting van de natuurwaarden. De afdeling Natuur heeft in de oorspronkelijke vergunning ook steeds een gunstig advies verleend.

Een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor onbepaalde duur, tenzij anders vermeld. De installatie was enkel verantwoord door zijn tijdelijk karakter. De goede

ruimtelijke ordening is zoals voorheen vermeld gericht op een duurzame, ruimtelijke ontwikkeling, waarbij rekening moet gehouden worden met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu, de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen van de vergunning. De tijdelijkheid van de vergunningen was hierin essentieel gelet op de planologische bestemming en de te realiseren nabestemming.

Het oppervlakedelfstoffendecreet legt een duurzaam oppervlakedelfstoffenbeleid op waarbij rekening dient gehouden te worden met de inzet van volwaardige alternatieve materialen. Uit het oogpunt van duurzame ontwikkeling wordt enerzijds gestreefd naar het maximaal aanwenden van secundaire grondstoffen en de zo beperkt mogelijke inzet van primaire grondstoffen. De activiteiten van de exploitant evolueerden naar een geheel van ontginning van primaire grondstof en de verwerking en hergebruik van secundair materiaal. De breek- en zeefactiviteiten hebben geen betrekking op de behandeling van het gewonnen zand, maar op de behandeling van aangevoerd inert afval.

(...)

TOETSING AAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

De bespreking van de bezwaarschriften en de weerlegging er van maken integraal deel uit van de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening m.b.t. die aspecten die relevant zijn voor de ruimtelijke en stedenbouwkundige beoordeling.

Op de site wordt bouw- en sloopafval verwerkt tot hoogwaardige granulaten middels een selectief sorteer-, breek- en zeefproces en is de zandwinning eerder beperkt. Uit de bijgevoegde tabellen blijkt dat er in 2012 en 2013 geen zand werd ontgonnen en ook volgens de voortgangsrapporten van Albon (departement LNE) is er de afgelopen jaren een duidelijke algemeen dalende trend van de ontgonnen hoeveelheden oppervlakedelfstoffen vast te stellen.

De huidige aanvraag tot tijdelijke verlenging van de zandwinning mag niet tot gevolg hebben dat er een vergunning verleend wordt voor de exploitatie van een betoncentrale in ontginningsgebied. De zeef- en breekinstallatie en de betonmengcentrale zijn industriële activiteiten die uitsluitend als neven- of complementaire functie bij de zandwinning aanvaardbaar zijn. De vestiging van een recyclage en grondstoffenhandel is strijdig met de bestemmingsvoorschriften en ruimtelijk niet aanvaardbaar.

Op de Vlaamse Regering werd op 19 juli 2013 een mededeling geagendeerd van Minister Schauvliege omtrent het plan van aanpak voor de verzekering van de zandbevoorrading op middellange termijn. Beide administraties (RO en LNE/Albon) zullen locatievoorstellen voorleggen voor uitbreidingen van c-gebieden en deze te clusteren in planningsinitiatieven.

Er worden reeds een aantal gebieden opgesomd waaronder de Brasschaatse Heide die eventueel in aanmerking komen maar dit wordt verder onderzocht. In het najaar van 2013 zullen in dit kader startbeslissingen worden genomen tot opmaak van GRUP (gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen). In die periode kan er onderzocht worden of er voor de ontginningsactiviteiten en nevenfuncties op de site een planologisch oplossing kan worden gevonden in functie van de uitbouw van een duurzaam grondstoffenbeleid. Hiertoe wordt de aanvrager uitgenodigd om tijdens de vergunningsperiode de nodige stappen te ondernemen om in overleg met de bevoegde overheden voor deze site een definitieve met dit GRUP in overeenstemmende planologische bestemming te realiseren.

Het is aangewezen om een tijdelijke vergunning te verlenen voor een periode van vier jaar vanuit de continuïteit van de bedrijfsvoering en het realiseren van de nabestemming landbouw.

Algemene conclusie

Gunstig op voorwaarde dat:

- 1) de vergunning beperkt wordt tot 31 december 2017, tenzij zou blijken dat de vergunde zandwinning op het terrein wordt stopgezet voor die datum. In dat geval geldt de stopzetting van de activiteiten van de vergunde zandwinning eveneens als eindtermijn voor de zeef- en brekerinstallatie en de betonmengcentrale;*
- 2) het terrein voor 31 december 2017 gesaneerd wordt opdat de nabestemming landbouw kan gerealiseerd worden;*
- 3) de gestelde bankgarantie van de KBC Bank tevens geldt voor de tijdelijke vergunning tot 31 december 2017. Er wordt een nieuwe bankgarantie gekoppeld aan de nieuwe tijdelijke vergunning voor 4 jaar die gelijk is aan een geïndexeerde versie van de bestaande waarborg nl. 259 914,83Euro (217 420,28Euro x 1,195450). Deze waarborg is opeisbaar indien de nabestemming landbouw niet is gerealiseerd tegen uiterlijk 31 december 2017;*
- 4) de aanvrager tijdens de vergunningsperiode de nodige stappen zal ondernemen om, in overleg met de bevoegde overheden, voor deze site een planologische bestemming te realiseren, in overeenstemming met het in opmaak zijnde GRUP en zich er toe verbindt door deelname na afgifte van de vergunning, aan een door de gemeente op te richten opvolgingscommissie samengesteld uit afgevaardigden van de aanvrager, de gemeentelijke stedenbouwkundigen en de uit te nodigen bevoegde gewestelijke ambtenaren.*
- 5) Er een overeenkomst wordt afgesloten met het gemeentebestuur van Brecht en Brasschaat i.v.m. het proper en berijdbaar houden van de gemeentebanen.*

...”

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Brasschaat verleent op 23 september 2013 de stedenbouwkundige vergunning aan tussenkomende partij en neemt ter motivatie het voorwaardelijke preadvies van 23 september 2013 over.

Onder meer de verzoekende partijen tekenen tegen deze beslissing op 22 oktober 2013 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 12 december 2013 om dit beroep in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning voorwaardelijk te verlenen op grond van de volgende beoordeling:

“ ...

LEGALITEIT: *niet OK*

Planologische situering:

Gewestplan Antwerpen (goedgekeurd bij KB van 3 oktober 1979): ontginningsgebied en agrarisch gebied

Verordening: Hemelwater

Overeenstemming:

Gewestplan: niet

Verordeningen: wel

Vlaamse codex + Uitvoeringsbesluiten: niet

Sectorwetgeving: wel
Watertoets: wel

Toelichting:

Het Koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de gewestplannen meer bepaald art. 6.3 regelt de ontginningsgebieden. In deze gebieden dient rondom een afzonderingsgordel te worden aangelegd, waarvan de breedte vastgesteld wordt door de bijzondere voorschriften. Na de stopzetting van de ontginningen dient de oorspronkelijke of toekomstige bestemming, die door de grondkleur (i.c. agrarisch gebied) op het plan is aangegeven, te worden geëerbiedigd. Voorwaarden voor de sanering van de plaats moeten worden opgelegd opdat de aangegeven bestemming kan worden gerealiseerd.

De Raad van State oordeelde onder meer dat het storten van afvalstoffen in kleiputten niet onverenigbaar is met de bestemming van ontginningsgebied indien de verwezenlijking van de nabestemming erdoor niet onmogelijk wordt gemaakt (RvS, 12 maart 2002, nr. 104.571, Van Wallegghem). Bijgevolg zijn nevenactiviteiten die onder meer bijdragen tot realisatie van de nabestemming of de realisatie van die nabestemming niet onmogelijk maken, naast ontginning zelf, toegelaten.

De nevenfuncties namelijk de breekinstallatie, zeefinstallatie en de betonmengcentrale zijn binnen deze bestemming toelaatbaar aangezien aangezien ze in verband staan met de ontginningsfunctie.

Op de site wordt bouw- en sloopafval verwerkt tot hoogwaardige granulaten middels een selectief sorteer-, breek- en zeefproces. De zandwinning is eerder beperkt. Uit de bijgevoegde tabellen blijkt dat er in 2012 en 2013 geen zand meer werd ontgonnen en ook volgens de voortgangsrapporten van Albon (departement LNE) is er de afgelopen jaren een duidelijke algemeen dalende trend van de ontgonnen hoeveelheden oppervlaktedelfstoffen vast te stellen.

Men kan dus stellen dat de nevenfunctie de hoofdfunctie is geworden en bijgevolg de aanvraag niet in overeenstemming meer is met de gewestplanbestemming. Het gaat hier dan louter recyclage en grondstoffenhandel die hier niet toegelaten zijn en thuishoren in industriegebied.

GOEDE RO: niet OK

Toelichting:

Op de site wordt bouw- en sloopafval verwerkt tot hoogwaardige granulaten middels een selectief sorteer-, breek- en zeefproces; de zandwinning is eerder beperkt. Uit de bijgevoegde tabellen blijkt dat er in 2012 en 2013 geen zand werd ontgonnen en ook volgens de voortgangsrapporten van Albon (departement LNE) is er de afgelopen jaren een duidelijke algemeen dalende trend van de ontgonnen hoeveelheden oppervlaktedelfstoffen vast te stellen.

Men kan dus stellen dat de nevenfunctie de hoofdfunctie is geworden en bijgevolg de aanvraag niet in overeenstemming is met de gewestplanbestemming. Het gaat hier dan louter recyclage en grondstoffenhandel welke ruimtelijk niet aanvaardbaar zijn.

In de beslissing van de gemeente wordt verwezen naar een mededeling op de Vlaamse Regering d.d. 19 juli 2013 omtrent een plan van aanpak voor de verzekering van de zandbevoorrading op middellange termijn. In hetzelfde kader (mededeling aan de Vlaamse Regering 19/7) wordt ook de groeve Hens in Brasschaat genoemd maar volgens de

collega's van Albon-dienst Natuurlijke Rijkdommen is dit nog niet voor morgen. De mededeling aan de Vlaamse Regering biedt echter geen enkele garantie voor het verkrijgen van vergunningen. In deze mededeling wordt voor enkele ontginners met een dringende bevoorradingsbehoefte een werkwijze voorgesteld (opstellen agenderingsnota/startbeslissing tot opstart van planningsproces) die moet leiden tot de opmaak van een gewestelijk RUP om deze uitbreiding mogelijk te maken doch de opstart in het najaar van 2013 zal niet gehaald worden waardoor het planningsproces op zijn minst vertraging zal oplopen.

Onder ander om deze redenen is het aangewezen een tijdelijke vergunning te verlenen doch enkel voor het realiseren van de nabestemming landbouw (m.a.w. het terrein opnieuw op maaiveldniveau brengen, verwijderen van de constructies, ...). Voorstel is om een tijdelijke vergunning te verlenen voor de duurtijd van 1 jaar.

Het telkens opnieuw verlenen van tijdelijke vergunningen heeft eveneens zijn grenzen. Er kunnen immers niet blijvend 'tijdelijke' vergunningen worden afgeleverd. Gelet op het bovenstaande blijkt eveneens dat het feitelijk om een verkapte vraag voor de exploitatie van een betonmengcentrale in het niet daarvoor bestemde ontginningsgebied is.

Uit de bijgevoegde studies in functie van de mer-screeningsnota blijkt dat er geen abnormale hinder is en er werden geen bewijzen bijgevoegd dewelke het tegendeel bewijzen. Om de stofhinder te beperken dient het terrein in droge periodes beneveld te worden zodat het opstuivend zand beperkt wordt tot een absoluut minimum. Ook om de rijweg proper te houden zal er een bandenwasinstallatie moeten voorzien worden alvorens de vrachtwagens op de openbare weg mogen rijden. Om mogelijke lichthinder en ook lichtpollutie te vermijden dienen de lichten gedoofd te worden tussen 22h en 7h wanneer er geen activiteiten plaatsvinden op het terrein.

Conclusie:

Om de nabestemming te realiseren dient evenwel de ontginningsput dichtgemaakt te worden. Hiervoor wordt dan ook vergunning verleend.

...

Na de hoorzitting van 16 december 2013 beslist de verwerende partij op 9 januari 2014 om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning voorwaardelijk te verlenen overeenkomstig de plannen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

9. Beoordeling:

Volgens het vastgestelde gewestplan van Antwerpen (goedgekeurd bij KB van 3 oktober 1979) situeert de aanvraag zich in ontginningsgebied en agrarisch gebied.

De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfgelegenheden voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven. Gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor Intensieve veeteelt, mogen slechts opgericht worden op ten minste 300 m van een woongebied of op ten minste 100 m van een woonuitbreidingsgebied, tenzij het een woongebied met landelijk karakter betreft. De afstand van 300 en 100 m geldt evenwel niet in geval van uitbreiding van bestaande

bedrijven. De overschakeling naar bosgebied is toegestaan overeenkomstig de bepalingen van artikel 35 van het Veldwetboek, betreffende de afbakening van de landbouw- en bosgebieden.

In de ontginningsgebieden dient rondom een afzonderingsgordel te worden aangelegd, waarvan de breedte vastgesteld wordt door de bijzondere voorschriften.

Na de stopzetting van de ontginningen dient de oorspronkelijke of toekomstige bestemming, die door de grondkleur op het plan is aangegeven, te worden geëerbiedigd. Voorwaarden voor de sanering van de plaats moeten worden opgelegd opdat de aangegeven bestemming kan worden gerealiseerd.

De functie ontginning is in overeenstemming met de planologische bestemming van het gewestplan, namelijk ontginningsgebied met nabestemming landbouw.

De activiteiten van de groep Hens zijn geëvolueerd van zuivere zandontginning naar een combinatie met stortplaats voor inert bouwafval. De huidige activiteiten bestaan uit ontginning van primaire grondstof en de verwerking en hergebruik van secundair afval. De oorspronkelijke zandontginning werd reeds opgevuld tot het oorspronkelijke maaiveld, hierop zijn nu de brekerinstallatie, betoncentrale, weegbrug, bureelcontainers en opslaghoppen van aangevoerd bouwpuin, aangevoerde grond en afgewerkte producten geplaatst.

Op 7 september 2004 werd er een tijdelijke vergunning verleend voor de regularisatie van een weegbrug, brekerinstallatie, betoncentrale en bijhorende containers en generatoren. Er werd toen opgemerkt dat de aanvraag niet in overeenstemming is met de gewestplanvoorschriften maar door de tijdelijkheid ervan de vergunning en de ondergeschiktheid van deze nevenfuncties was de aanvraag aanvaardbaar tot 31 december 2005 en diende de nabestemming gerealiseerd te worden uiterlijk op 30 juni 2006. Als bijkomende garantie werd er een bankgarantie gesteld om de nabestemming te realiseren indien de bouwheer zijn verplichting niet nakwam. Op 20 december 2005 werd er terug een tijdelijke vergunning verleend tot 31 december 2013 om reden dat de oorspronkelijke dringende vraag naar vulzand in functie van de werken van de HSL ingestort was door de invoer van thermisch gereinigd zand uit Nederland. Thans ligt wederom een verlenging voor.

Op de site wordt bouw- en sloopafval verwerkt tot hoogwaardige granulaten middels een selectief sorteer-, breek- en zeefproces; de zandwinning is eerder beperkt. Volgens de voortgangsrapporten van Albon (departement LNE) is er de afgelopen 2 jaar geen ontginning gebeurd. De belangrijkste reden(en) hiervoor is het oppervlakedelfstoffendecreet. Op de site wordt dan ook nog steeds het ontgonnen zand gebruikt, alleen gebeurt de ontginning nu op een meer duurzame manier waardoor er niet alle jaren grote volumes moeten ontgonnen worden. Verder zijn er ook enkele externe omstandigheden waardoor de ontginning op een lager peil is komen te staan dan de jaren voorheen. In de toekomst is er vooruitzicht dat de productie opnieuw opgestart wordt, zodat het gewonnen zand opnieuw kan 'uitlekken' alvorens te verwerken. Voor verdere toelichting hieromtrent wordt verwezen naar de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.

De Raad van State oordeelde onder meer dat het storten van afvalstoffen in kleiputten niet onverenigbaar is met de bestemming van ontginningsgebied indien de verwezenlijking van de nabestemming erdoor niet onmogelijk wordt gemaakt. Bijgevolg zijn nevenactiviteiten die onder meer bijdragen tot realisatie van de nabestemming of de realisatie van die

bestemming niet onmogelijk maken, naast ontginning zelf, toegelaten. De nevenfuncties namelijk de breekinstallatie, zeefinstallatie en de betonmengcentrale zijn binnen deze bestemming dan ook toelaatbaar aangezien ze de nabestemming van het gebied niet in gevaar brengen en aangezien ze in verband staan met de ontginningsfunctie.

De vraag naar duurzame ontginning is gelet op het oppervlakedelfstoffendecreet de laatste jaren spectaculair toegenomen. Omwille van dit decreet dient er nu duurzamer ontgonnen te worden in die zin dat er nu een grotere aandacht moet besteed worden aan alternatieve bouwstoffen. De verwerking van afvalstoffen tot hoogwaardige granulaten maakt deel uit van één proces (zie adviezen in kader van de milieuvergunning): Omwille van deze reden is er eigenlijk geen sprake van 'nevenbestemming' en hoofdbestemming aangezien deze granulaten worden vermengd met het ontgonnen zand, beide zijn dus onlosmakelijk -verbonden. Het feit dat er in 2012 en 2013 geen zand ontgonnen werd is te wijten aan de grote volumes dewelke in 2010 en 2011 werden ontgonnen en vervolgens nog dienden 'uit te lekken' alvorens deze volumes konden verwerkt worden.

De Gewestelijke Hemelwaterverordening dd. 1 oktober 2004 is van toepassing. De aanvraag is principieel in overeenstemming met deze verordening.

Extractieve bedrijven die ontginnen in gebieden met ontginbare oppervlakte van 10ha of meer vallen onder bijlage 2 van het MER-besluit. De percelen zijn hier samen wel groter dan 10ha doch de resterende te ontginnen oppervlakte bedraagt minder dan 10ha. Er dient dan ook geoordeeld te worden dat de aanvraag niet onder bijlage 2 valt.

Uit de bijgevoegde mer-screeningsnota blijkt dat de huidige activiteiten geen aanzienlijke effecten op het milieu hebben en er dus geen milieueffectenrapport vereist is.

Op basis van peilpuntmetingen uitgevoerd in de periode van 2005-2012 wordt bevestigd dat de natte grondwinning geen aanzienlijke invloed heeft op het waterpeil. Uit het akoestisch onderzoek is gebleken dat de geluidshinder in alle evaluatiepunten conform de wetgeving is.

Uit de hydrogeologische studie blijkt dat de natte grondwinning geen significante invloed heeft op de grondwaterstand van de nabije omgeving en dat er ter hoogte van het beschermde natuurgebied geen permanente verlaagde grondwaterstand werd vastgesteld.

De milieuvergunningsaanvraag is eveneens lopende. Uiteraard dient men ook in het bezit te zijn van een geldige milieuvergunning om de activiteiten te kunnen verderzetten.

Watertoets:

Volgens artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te zijn aan de watertoets. Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan de kenmerken van het watersysteem, aan de doelstellingen en beginselen van artikel 5, 6 en 7 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het (deel)bekkenbeheerplan.

Bij nazicht van de Vlaamse kaart met de overstromingsgevoelige gebieden, blijkt het perceel niet gelegen te zijn in een effectief of mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

Het voorliggende project voorziet werkzaamheden over een aanzienlijke oppervlakte, zodat rekening gehouden moet worden met het mogelijke effect op de plaatselijke

waterhuishouding. Door de toename van de verharde oppervlakte wordt de infiltratie van het hemelwater in de bodem plaatselijk beperkt. Dit dient te worden gecompenseerd.

De mogelijke schadelijke effecten voor het water worden ondervangen doordat er voldaan is aan de gewestelijke stedenbouwkundige hemelwaterverordening. Verder wordt verwezen naar de mer-screeningsnota.

De aanvraag dient getoetst op de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening. De overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen. Het aangevraagde werd met inachtneming van al deze aspecten onderzocht. Hierna wordt dieper ingegaan op de voor de aanvraag noodzakelijke of relevante elementen.

Bij de beoordeling van het aangevraagde is rekening gehouden met de in de omgeving bestaande toestand.

De aanvraag bestaat voornamelijk uit een open ruimte gebied met weidelandschappen en ook enkele beboste percelen en dreefstructuren. Langs de Brasschaatbaan (noorden) en de St-Jobsesteenweg (westen) staan enkele eengezinswoningen in hoofdzakelijk open verband. Ten oosten van de aanvraag is de wijk Rommersheide te Brecht gesitueerd, een woongebied met recreatief karakter en bosrijke percelen. Ten Noorden van de aanvraag situeert zich verder ook een belangrijk natuurgebied namelijk 'het Groot Schietveld'.

De aanvraag situeert zich langs een meterslange, private, toegangsweg dewelke bereikbaar is via de Brechtsebaan/Brasschaatbaan. Het ontginningsgebied is gesitueerd op +/- 420 meter van de Brechtsebaan/Brasschaatbaan en op +/- 510 meter van de St-Jobsesteenweg. Het betreft dus een geïsoleerd perceel in een open landschap.

In de beslissing van de gemeente wordt verwezen naar een mededeling op de Vlaamse Regering d.d. 19 juli 2013 omtrent een plan van aanpak voor de verzekering van de zandbevoorrading op middellange termijn. In hetzelfde kader (mededeling aan de Vlaamse Regering 19/7) wordt ook de groeve Hens in Brasschaat genoemd. Na contactname met de betrokken collega's van Alban-dienst Natuurlijke Rijkdommen van het Departement LNE bleek dat de deze procedure nog niet is opgestart. De mededeling aan de Vlaamse Regering biedt dan (voorlopig) nog geen enkele garantie voor het verkrijgen van vergunningen. In deze mededeling wordt voor enkele ontginners met een dringende bevoorradingsbehoefte een werkwijze voorgesteld (opstellen agenderingsnota/startbeslissing tot opstart van planningsproces) die moet leiden tot de opmaak van een gewestelijk RUP om deze uitbreiding mogelijk te maken doch de opstart in het najaar van 2013 zal niet gehaald worden waardoor het planningsproces op zijn minst vertraging zal oplopen.

Tijdelijke vergunningen zijn eigen aan de exploitatie van ontginningsgebieden. Naast het feit dat 'ontginning' an sich een tijdelijk karakter heeft, heeft het telkens opnieuw verlenen van tijdelijke vergunningen eveneens zijn grenzen. Er kunnen immers niet blijvend 'tijdelijke' vergunningen worden afgeleverd. Gelet op het bovenstaande blijkt dat er nu planningsinitiatieven volgen, die het afleveren van een tijdelijke vergunning verantwoorden.

Onder ander om deze redenen is het aangewezen een tijdelijke vergunning te verlenen met de voorziening dat achteraf de nabestemming landbouw moet gerealiseerd worden (m.a.w. het terrein opnieuw op maaiveldniveau brengen, verwijderen van de constructies, ...). Voorstel is om een tijdelijke vergunning te verlenen voor de duurtijd van 5 jaar, zo worden beide vergunningen (milieu en ruimtelijke ordening) op elkaar afgestemd en kan er eventueel later opnieuw geoordeeld worden op basis van het planinitiatief en/of op basis van de omgevingsvergunning.

Ten aanzien van de vorige vergunning is er geen bijkomende mobiliteitsimpact te verwachten. Om tegemoet te komen aan de klachten van omwonenden en van de gemeentebesturen Brasschaat en Brecht dient er een wielwasmachine geplaatst te worden alvorens de vrachtwagens de openbare wegenis oprijden om also het wegdek proper te houden.

Uit de bijgevoegde studies in functie van de mer-screeningsnota blijkt dat er geen abnormale hinder is en er werden geen bewijzen bijgevoegd dewelke het tegendeel bewijzen. Om de stofhinder te beperken dient het terrein in droge periodes beneveld te worden zodat het opstuivend zand beperkt wordt tot een absoluut minimum. Ook om de rijweg proper te houden zal er een bandenwasinstallatie moeten voorzien worden alvorens de vrachtwagens op de openbare weg mogen rijden. Om mogelijke lichthinder en ook lichtpollutie te vermijden dienen de lichten gedoofd te worden tussen 22h en 7h wanneer er geen activiteiten plaatsvinden op het terrein.

Uit de stukken van de aanvrager blijkt een geluidsstudie waar de meetresultaten binnen de normen blijven, er is dan ook geen sprake van geluidshinder gelet op de studie (stuk 17).

Algemene conclusie:

De aanvraag is in overeenstemming met de decretale en reglementaire bepalingen.

De aanvraag kan vanuit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening (tijdelijk) worden aanvaard.

...

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Omtrent het (gedeeltelijk) verval van de bestreden beslissing

Vooraf

Met een tussenarrest van 7 maart 2017 (nummer RvVb/A/1617/0630) heeft de Raad volgende vaststellingen gedaan:

‘ ...

2.

Met een arrest van 22 september 2016 (nr. 235.825) vernietigt de Raad van State de beslissing van 23 juli 2014 van de Vlaamse minister van Leefmilieu waarbij het bestuurlijk beroep tegen de beslissing van de verwerende partij van 9 januari 2014, houdende het verlenen aan onder andere de tussenkomende partij van de milieuvergunning voor het verder exploiteren en veranderen van een inrichting voor de verwerking van bouw- en slooafval, zandwinning en tussentijdse opslag van uitgegraven bodem, gedeeltelijk gegrond wordt verklaard en de bijzondere voorwaarden van de beroepen beslissing worden gewijzigd en aangevuld.

Op 8 februari 2017 verklaart de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw het beroep van onder andere de verzoekende partijen tegen de beslissing van de verwerende partij van 9 januari 2014 ontvankelijk en (deels) gegrond. Aan onder andere de tussenkomende partij wordt een milieuvergunning onder voorwaarden verleend om een inrichting voor zandwinning en TOP (tussentijdse opslagplaats) verder te exploiteren en te veranderen door uitbreiding zodat de inrichting voortaan omvat:

“ ...

- *zandontginning met een totale voor winning bestemde oppervlakte van 0,5 ha en 6,2 ha (18.1.2);*
- *de opslag van minerale producten, omvattend zanddepots en teelaarde zandwinning op 1,75 ha;*
- *geheel of gedeeltelijk opvullen met niet-verontreinigde uitgegraven bodem van zandontginningsputten, met een capaciteit van 343.361,77 m³ op perceelnummer 4P5 (60.2);*
- *tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem die voldoet aan een toepassing overeenkomstig het VLAREBO (TOP) met een capaciteit van 25.000 m³.*

...”

De milieuvergunning wordt geweigerd aan onder andere de tussenkomende partij voor wat betreft:

“ ...

- *opslag en mechanische behandeling van inerte afvalstoffen, toegerust met een zeef- en breekinstallatie, inclusief een leem- en ontwateringszeef en een kegelbreker, met een opslag van:*

- ...
 - opslag en zeven van niet-gevaarlijke afvalstoffen met een opslag van:
 - ...
 - elektriciteitsproductie met een geïnstalleerd totaal elektrisch vermogen van 1.070 kW;
 - stallen van vier voertuigen;
 - een opslagsilo voor 60 ton cement en een opslagsilo voor 60 ton kalk;
 - opslag van 18.000 liter dieselolie in een bovengrondse tank (vermindering met 4.950 liter);
 - opslag van 600 liter smeerolie in recipiënten van 5, 10, 60 en 200 liter;
 - één verdeelslang;
 - twee labo's voor analyse van bouwmaterialen (uitbreiding met één labo);
 - inrichting voor het mechanisch behandelen van minerale producten met een geïnstalleerde drijfkracht van 332 kW, omvattend een breekinstallatie van 257 kW en een kegelbreker van 75kW;
 - een betoncentrale van 249 kW;
 - inrichtingen voor de opslag van zand en grondstoffen betoncentrale op 3 ha;
 - motoren met een totaal nominaal vermogen van 1.868 kW

...
 ...
 ...

De Raad heeft met hetzelfde tussenarrest aan de partijen de mogelijkheid geboden om met een aanvullende nota standpunt in te nemen omtrent de impact van de beslissing van 8 februari 2017 op de voorliggende vordering tot vernietiging.

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen zetten hun standpunt als volgt uiteen:

“ ...

9. De Raad van State vernietigde de d.d. 23 juli 2014 afgeleverde milieuvergunning voor de bestreden exploitatie op basis van onderstaande motivering:

...

10. De duidelijke bewoordingen van het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen tonen bovendien aan dat de verschillende activiteiten (breekinstallatie, betoncentrale, verwerking van sloopafval...), die door tussenkomende partij naast de zandwinning worden uitgevoerd op de betrokken percelen, niet in aanmerking kunnen komen voor enige toekomstige vergunning. De strijdigheid van deze activiteiten met de dwingendrechtelijk geldende gewestplanbestemming staat immers vast. Van deze bestemming kan niet worden afgeweken via een individuele milieu- dan wel stedenbouwkundige vergunning.

11. De onbestaanbaarheid van voormelde exploitatie met de ter plaatste geldende gewestplanbestemming werd door verzoekende partijen in hun eerste middel voor Uw Raad reeds uitvoerig uiteengezet en beargumenteerd. Het arrest van de Raad van State d.d. 22 september 2016 bevestigt dan ook expliciet de gegrondheid van dit eerste middel van verzoekende partijen.

12. In dit kader dient gewezen te worden op het **erga omnes karakter van het gezag van gewijde van een arrest van de Raad van State**. Dit heeft tot gevolg dat de uitspraak een definitief einde maakt aan het geschil, dat het arrest een bijzondere bewijskracht heeft

en dat de inhoud ervan juridische waarheid wordt. Er kan dan ook geen enkele twijfel meer bestaan over de gegrondheid van het door verzoekende partijen voor Uw Raad ontwikkelde eerste middel m.b.t. de onverenigbaarheid van de bestreden exploitatie met de gewestplanbestemming. Deze vaststelling verhindert niet alleen de latere toekenning van een nieuwe milieuvergunning voor deze activiteiten – hetgeen ook blijkt uit het Ministerieel Besluit d.d. 8 februari 2017 – maar bevestigt ook ontegensprekelijk de onwettigheid van de in casu bestreden stedenbouwkundige vergunning d.d. 9 januari 2014.

13. Bij de beoordeling van het ingestelde vernietigingsberoep door Uw Raad dient dan ook ten volle rekening gehouden te worden met het vernietigingsarrest van de Raad van State d.d. 22 september 2016 en het daaruit voortvloeiende Ministerieel Besluit d.d. 8 februari 2017. Dit MB bevat overigens volgende motivering met betrekking tot de bestaanbaarheid van de zogenaamde nevenactiviteiten (breekinstallatie, betoncentrale...) van de exploitatie:

...

14. Ook de Vlaamse Minister voor Omgeving, Natuur en Landbouw erkent – in navolging van het arrest van de Raad van State d.d. 22 september 2016 – expliciet de planologische strijdigheid van de activiteiten die geen zandwinning uitmaken.

15. Deze overduidelijke strijdigheid van het aangevraagde met de gewestplanbestemming diende reeds door verwerende partij opgemerkt te worden bij de behandeling van het administratieve beroep, gericht tegen de door het college van burgemeester en schepenen afgeleverde vergunning. Door d.d. 9 januari 2014 alsnog een stedenbouwkundige vergunning af te leveren, werd ook deze vergunning intrinsiek aangetast door de inmiddels door de Raad van State én de bevoegde minister erkende onwettigheid, namelijk de strijdigheid van het aangevraagde met de dwingendrechtelijk voorgeschreven gewestplanbestemming.

16. Ten overvloede kan overigens gewezen worden op de vervalregeling, zoals verrat in artikel 5 van het Decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (Milieuvergunningendecreet), hetgeen als volgt luidt:

...

17. In casu dient de corresponderende milieuvergunning als definitief geweigerd te worden beschouwd, daar deze d.d. 8 februari 2017 door de vergunningverlenende overheid in beroep (= de bevoegde Vlaamse Ministers) werd geweigerd voor wat betreft de door tussenkomende partij geëxploiteerde activiteiten (breekinstallatie, betoncentrale...). Deze activiteit strijden immers onomstotelijk met de dwingendrechtelijk voorgeschreven gewestplanbestemming.

18. Deze onbestaanbaarheid, dewelke reeds door de Raad van State en de Vlaamse Minister voor Omgeving, Natuur en Landbouw expliciet werd erkend, dient dan ook bevestigd te worden door Uw Raad. Er kan geen twijfel bestaan over de gegrondheid van het eerste middel van verzoekende partijen. De bestreden stedenbouwkundige vergunning d.d. 9 januari 2014 dient te worden vernietigd, minstens dient het verval van deze vergunning overeenkomstig artikel 5, § 1 van het Milieuvergunningsdecreet te worden vastgesteld door Uw Raad.

..."

2.

De verwerende partij dient geen aanvullende nota in.

3.

De tussenkomende partij antwoordt in haar aanvullende nota:

“ ...

Artikel 4.5.1. VCRO luidt als volgt:

...

Artikel 5 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning luidt als volgt:

...

Supra werd aangegeven dat tussenkomende partij een beroep bij de Raad van State heeft ingediend tegen de (deels) geweigerde milieuvergunning. De Raad van State kan de (deels) geweigerde milieuvergunning vernietigen.

Het Hof van Cassatie heeft in haar arrest van 18 oktober 2013, AR C12.0011.F, geoordeeld dat in geval de Raad van State een administratieve rechtshandeling nietig verklaart, de partijen opnieuw in de toestand worden geplaatst waarin zij zich bevonden voor de nietig verklaarde beslissing:

...

Tussenkomende partij wordt conform voormelde rechtspraak van het Hof van Cassatie ingevolge een arrest van nietigverklaring van rechtswege teruggeplaatst in de toestand waarin zij zich bevond vóór de nietig verklaarde beslissing werd genomen.

De (deels) geweigerde milieuvergunning kan zodoende niet het verval van rechtswege van de stedenbouwkundige vergunning met zich meebrengen.

Indien immers de geweigerde milieuvergunning wordt vernietigd, dient tussenkomende partij van rechtswege te kunnen worden teruggeplaatst in de toestand waarin zij zich bevond voor de nietig verklaarde beslissing, zodat de stedenbouwkundige vergunning thans niet als van rechtswege vervallen kan worden aanzien.

2.2 IN ONDERGESCHIKTE ORDE

Indien wordt geoordeeld dat het instellen van een beroep bij de Raad van State tegen de weigering van de milieuvergunning geen invloed zou hebben op het definitieve weigeringskarakter van de milieuvergunning, quod non, kan er in voorliggende zaak enkel sprake zijn van een gedeeltelijk verval van de stedenbouwkundige vergunning, nl. alleen voor de in de milieuvergunning geweigerde activiteiten.

De stedenbouwkundige vergunning kan niet vervallen voor de in de milieuvergunning vergunde activiteiten, nl. de zandwinning, de opslag van minerale producten, het opvullen van de zandontginningsputten en de tussentijdse opslagplaats (TOP) met inbegrip van het sorteren en/of zeven van uitgegraven bodem.

zandontginning met een totale voor winning bestemde oppervlakte van 0,5 ha en 6,2 ha (18.1.2);

de opslag van minerale producten, omvattend zanddepots en teelaarde zandwinning op 1,75 ha;

geheel of gedeeltelijk opvullen met niet-verontreinigde uitgegraven bodem van zandontginningsputten, met een capaciteit van 343.361,77 m³ op perceelnummer 4P5 (60,2);

tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem die voldoet aan een toepassing overeenkomstig het VLAREBO (TOP) met een capaciteit van 25.000 m³.

Supra werd reeds aangehaald dat in de vergunde TOP activiteit (rubriek 61) eveneens het sorteren en/of zeven van uitgegraven bodem zijn begrepen

Rubriek 61. TUSSENTIJDSE OPSLAGPLAATSEN VOOR UITGEGRAVEN BODEM

Rubriek	Omschrijving Subrubrieken	en Klass.	Bemerk- ingen	Coördi- nator	Audit	jaar- verslag	Vlareb o
S1.	<p>Tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem</p> <p>Dit zijn permanente opslagplaatsen (die langer dan 1 jaar in exploitatie zullen zijn) voor grondpartijen die er tijdelijk Beperkte mechanische activiteiten, zoals het sorteren en/of zeven van uitgegraven bodem zijn begrepen in deze rubriek, en zijn niet vergunningsplichtig volgens rubriek 30.</p>						

De stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning zijn deelbaar.
Dit blijkt reeds afdoende uit de gedeeltelijk toegekende en gedeeltelijk geweigerde milieuvergunning.

Zowel de milieuvergunning als de stedenbouwkundige vergunning bestaan in feite uit een aantal deelvergunningen, die ook los van elkaar als zelfstandige vergunningen kunnen bestaan en uitgevoerd worden. Omwille van coherentie van het geheel werden de activiteiten in één grote stedenbouwkundige vergunning opgenomen. De vergunningverlenende overheid zou, afgezien van het afgesplitste onderdeel, een zelfde beslissing hebben genomen.

De stedenbouwkundige vergunning voor de zandwinning, de opslag van minerale producten, het opvullen van de zandontginningsputten en de tussentijdse opslagplaats (TOP) met het sorteren en/of zeven van uitgegraven bodem is afsplitsbaar van de andere activiteiten, nu een afzonderlijke beoordeling van deze handelingen op grond van de specifieke gegevens van de aanvraag mogelijk is, en die beoordeling in principe niet tot een andere beslissing zou hebben geleid.

De milieuvergunning voor de zandwinning, de opslag van minerale producten, het opvullen van de zandontginningsputten en de tussentijdse opslagplaats (TOP) met het sorteren en/of zeven van uitgegraven bodem werd in het besluit van de Vlaamse minister dd. 8 februari 2017 toegekend en van enige definitieve weigering van deze activiteiten is aldus geen sprake.

*De stedenbouwkundige vergunning voor de zandwinning, de opslag van minerale producten, het opvullen van de zandontginningsputten en de tussentijdse opslagplaats (TOP) met het sorteren en/of zeven van uitgegraven bodem is zodoende niet vervallen.
...*

Beoordeling door de Raad

1.

Conform artikel 4.5.1, §2, derde lid VCRO en artikel 5, §1 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna Milieuvergunningsdecreet), vervalt de stedenbouwkundige vergunning van rechtswege wanneer de milieuvergunning definitief geweigerd wordt. Er is een definitieve weigering van de milieuvergunning wanneer de termijn om administratief beroep in stellen, zoals bepaald in artikel 23 Milieuvergunningsdecreet, verstreken is, of nadat de vergunningverlenende overheid de milieuvergunning na administratief beroep geweigerd heeft.

Op 8 februari 2017 verklaart de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw het beroep van onder andere de verzoekende partijen tegen de beslissing van de verwerende partij van 9 januari 2014 ontvankelijk en (deels) gegrond. Aan onder andere de tussenkomende partij wordt een milieuvergunning onder voorwaarden verleend om een inrichting voor zandwinning en TOP (tussentijdse opslagplaats) verder te exploiteren en te veranderen door uitbreiding zodat de inrichting voortaan omvat:

- “ ...*
- zandontginning met een totale voor winning bestemde oppervlakte van 0,5 ha en 6,2 ha (18.1.2);*
 - de opslag van minerale producten, omvattend zanddepots en teelaarde zandwinning op 1,75 ha;*
 - geheel of gedeeltelijk opvullen met niet-verontreinigde uitgegraven bodem van zandontginningsputten, met een capaciteit van 343.361,77 m³ op perceelnummer 4P5 (60.2);*
 - tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem die voldoet aan een toepassing overeenkomstig het VLAREBO (TOP) met een capaciteit van 25.000 m³.*
- ...”*

De milieuvergunning wordt geweigerd voor wat betreft:

- “ ...*
- opslag en mechanische behandeling van inerte afvalstoffen, toegerust met een zeef- en breekinstallatie, inclusief een leem- en ontwateringszeef en een kegelbreker, met een opslag van:*
- ...*
- opslag en zeven van niet-gevaarlijke afvalstoffen met een opslag van:*
- ...*
- elektriciteitsproductie met een geïnstalleerd totaal elektrisch vermogen van 1.070 kW;*
 - stallen van vier voertuigen;*
 - een opslagsilo voor 60 ton cement en een opslagsilo voor 60 ton kalk;*
 - opslag van 18.000 liter dieselolie in een bovengrondse tank (vermindering met 4.950 liter);*
 - opslag van 600 liter smeerolie in recipiënten van 5, 10, 60 en 200 liter;*
 - één verdeelslang;*
 - twee labo's voor analyse van bouwmaterialen (uitbreiding met één labo);*

- inrichting voor het mechanisch behandelen van minerale producten met een geïnstalleerde drijfkracht van 332 kW, omvattend een breekinstallatie van 257 kW en een kegelbreker van 75 kW;
 - een betoncentrale van 249 kW;
 - inrichtingen voor de opslag van zand en grondstoffen betoncentrale op 3 ha;
 - motoren met een totaal nominaal vermogen van 1.868 kW
- ...

De Raad stelt vast dat de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw in haar beslissing van 8 februari 2017 optreedt als vergunningverlenende overheid in graad van administratief beroep tegen de beslissing van de verwerende partij van 9 januari 2014. Het staat derhalve vast dat de weigering van de voormelde aspecten, als een definitieve weigering kan worden beschouwd in de zin van artikel 5, §1 Milieuvergunningsdecreet en artikel 4.5.1, §2, derde lid VCRO en dat de thans bestreden beslissing is vervallen voor wat betreft de betoncentrale, de brekerinstallatie en opslag, in zoverre deze opslag gericht is op de corresponderende geweigerde aspecten uit de milieuvergunningsbeslissing van 8 februari 2017.

2.1.

Anders dan de tussenkomenende partij voorhoudt, doet het gegeven dat zij een vernietigingsberoep heeft ingesteld bij de Raad van State tegen de beslissing van 8 februari 2017 geen afbreuk aan de toepassing van artikel 5, §1 Milieuvergunningsdecreet en artikel 4.5.1, §2, derde lid VCRO.

De verzoekende partijen kunnen evenmin gevolgd worden in zoverre zij aannemen dat de beslissing van 8 februari 2017 tot gevolg heeft dat de thans bestreden beslissing integraal is vervallen. De Raad is immers van oordeel dat uit de concrete gegevens van het dossier blijkt dat kan worden afgeweken van de principiële ondeelbaarheid van een vergunningsbeslissing.

Uit een vergelijking van de beslissing van 8 februari 2017 en de thans bestreden beslissing blijkt dat een afzonderlijke beoordeling van de aanvraag voor de zandontginning, het opvullen van de ontginningsput, de opslag van minerale producten en de tussentijdse opslagplaats enerzijds en van de breekinstallatie en betonmengcentrale anderzijds mogelijk is én dat die afzonderlijke beoordeling in principe niet tot een andere beslissing zou hebben geleid. Minstens moet worden vastgesteld dat door de verzoekende partijen niet word aangetoond op welke wijze de thans bestreden beslissing ondeelbaar zou zijn.

2.2.

De tussenkomenende partij kan niet bijgetreden worden wanneer zij stelt dat de door de verzoekende partijen opgeworpen middelen geen betrekking hebben op de zandontginning. In dit verband kan verwezen worden op de hierna volgende beoordeling van het vijfde middel, waarin de verzoekende partijen het ontbreken van een habitattoets ter discussie stellen en aldus kritiek leveren op de wettigheid van de bestreden beslissing in zoverre die – zoals hoger werd vastgesteld – niet is vervallen.

Het voorliggende beroep tot vernietiging is dan ook ontvankelijk in de mate dat het beroep gericht is op het resterende, niet vervallen gedeelte van de bestreden beslissing.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het voorwerp van het beroep

1.

De tussenkomenende partij werpt volgende exceptie op:

“ ...

Eisende partijen vorderen de vernietiging van:

“De beslissing van 9 januari 2014 van de Deputatie van de provincie Antwerpen waarbij als volgt beslist wordt: Het beroep van Linda Waldrant, Robert Van Heyst, Rudy Van Der Linden, Vera Van Den Bergh, Johannes Van Den Assem, Laura Servaty, Daniel Servaty, Luc Martens, Philip Maes, Katrien Lamote, Liselotte Hofrnans, Jorg Heuvels, Jeanne Godrie, Constant Eelen, Muriël Dekelver, Danielle Degeling, Christophe De Manie, allen belanghebbende derden, tegen het besluit van 23 september 2013 van het college van burgemeester en schepenen van Brasschaat, waarbij de vergunning tot verlengen van een tijdelijke vergunning voor de zandwinning, betoncentrale, brekerinstallatie en opslag voorwaardelijk wordt verleend, op een terrein, gelegen te Brechtsebaan ZN, afdeling 2, sectie C, nrs. 4 N 5, 4 P 5, afdeling 1, sectie A, nr. 341 L, wordt niet ingewilligd.”

Eisende partijen vorderen niet de vernietiging van:

De beslissing van 9 januari 2014 van de Deputatie van de provincie Antwerpen waarbij als volgt beslist wordt:

Vergunning wordt verleend overeenkomstig de voorgebrachte plannen onder de volgende voorwaarden:

- *De vergunning beperkt wordt tot 31 december 2019, tenzij zou blijken dat de vergunde zandwinning op het terrein wordt stopgezet voor die datum. In dat geval geldt de stopzetting van de activiteiten van de vergunde zandwinning eveneens als eindtermijn voor de zeef- en brekerinstallatie en de betonmengcentrale;*
- *Het terrein voor 31 december 2019 gesaneerd wordt opdat de nabestemming landbouw kan gerealiseerd worden;*
- *De gestelde bankgarantie van de KBC Bank tevens geldt voor de tijdelijke vergunning tot 31 december 2019. Er wordt een nieuwe bankgarantie gekoppeld aan de nieuwe tijdelijke vergunning voor 5 jaar die gelijk is aan een geïndexeerde versie van de bestaande waarborg nl. 259 914, 83 Euro (217 420,28 Euro x 1,195450). Deze waarborg is opeisbaar indien de nabestemming landbouw niet gerealiseerd is tegen uiterlijk 31 december 2019;*
- *De betaalde waarborg in functie van uw vergunning wordt als verworven geboekt indien binnen een termijn van 7 jaar na het afleveren van de vergunning geen verzoek tot terugbetaling van de waarborg werd ingediend;*
- *Indien er in functie van de vergunde bouwwerken bomen, verlichtingspalen of andere obstakels op de openbare weg verplaatst of verwijderd dienen te worden, zal de aanvrager gelast worden met de kosten die hiermee gepaard gaan;*
- *Indien er in functie van de aangevraagde werken een bronbemaling geplaatst moet worden dient u hiervoor een milieuvergunning aan te vragen;*
- *Om stofhinder te voorkomen dient het terrein beneveld te worden op droge dagen;*
- *Om de openbare wegegeenis rijen en net te houden dient men een wielwasmachine te installeren om de banden van de vrachtwagens af te spuiten zodat geen vuiligheid op de openbare wegenis terecht komt;*
- *Om mogelijke lichthinder en ook lichtpollutie te vermijden dienen de lichten gedoofd te worden tussen 22h en 7h wanneer er geen activiteiten plaatsvinden op het terrein.*

*Met het verzoekschrift vorderen eisende partijen zodoende de gedeeltelijke vernietiging van de beslissing van 9 januari 2014 van de Deputatie van de provincie Antwerpen.
...*

2.

De verzoekende partijen antwoorden:

“ ...

2. Het gedinginleidend verzoekschrift strekt tot vernietiging van: de beslissing van 9 januari 2014 van de Deputatie van de provincie Antwerpen. Een afschrift van het bestreden besluit werd bijgevoegd.

3. Tussenkomen de partij houdt voor dat verzoekers wel de vernietiging zouden vorderen van de afwijzing van hun hoger beroep bij de Deputatie, maar niet de vernietiging zouden vorderen van de toekenning van de vergunning. Dit houdt werkelijk geen steek. Wel degelijk wordt de vernietiging van de volledige beslissing van de deputatie gevorderd. Deze werd zelfs volledig geciteerd in het verzoekschrift, waarna wordt aangegeven dat dit de bestreden beslissing is. Bovendien werd/wordt in het petitief deel gevorderd om “het bestreden besluit te vernietigen”, dus het volledige besluit en niet een onderdeel ervan. Overigens valt niet in te zien hoe de afwijzing van het beroep en de toekenning van de vergunning uit elkaar zouden gehaald kunnen worden. Het ene is immers onlosmakelijk met het andere verbonden. In elk geval kan er in casu geen enkele redelijke discussie over bestaan dat de vernietiging van de volledige beslissing gevorderd wordt.

...”

Beoordeling door de Raad

Onverminderd de in onderdeel V.A. gedane vaststellingen, stelt de Raad vast dat uit het inleidend verzoekschrift duidelijk blijkt dat de verzoekende partijen de integrale vernietiging van de bestreden beslissing nastreven en nergens slechts de gedeeltelijke vernietiging van de bestreden beslissing, dit wil zeggen in zoverre hun administratief beroep tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Brasschaat werd verworpen, zouden beogen.

De exceptie wordt verworpen

C. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig werd ingesteld. Er worden hierover geen excepties opgeworpen.

D. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen omschrijven hun belang bij de vordering als volgt:

“ ...

77. *Overeenkomstig art. 4.8.11. §1. 3° codex RO kan beroep worden ingesteld door elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden beslissing.*

78. *De verzoekende partijen zijn allen eigenaar/bewoner van percelen in de onmiddellijke omgeving van de zandwinning. Zij wonen aan de Sint-Jobsesteenweg resp. Brechtsebaan, m.n. in de onmiddellijke omgeving van de zandwinning (aanduiding hieronder in groen, de exploitatie in rood).*

[afbeelding]

79. *Tweede verzoekende partij woont quasi aan de toegangsweg naar de zandwinning.*

80. *De exploitatie veroorzaakt aan verzoekende partijen ernstige stofhinder, lawaaihinder, verkeershinder, lichthinder en esthetisch-landschappelijke hinder.*

81. *Er is vooreerst sprake van ernstige stofhinder. Daarbij komen stofdelen terecht op de percelen/tuinen van de omwonenden. Het stof is alleszins onvoldoende onder controle.*

82. *De hiernavolgende foto's illustreren dit:*

[afbeeldingen]

83. *Het betreft geen zwart-wit foto's, maar kleurenfoto's (niet getrukeerd of bewerkt)²⁰. Het betreft evenmin een witte kerst. Het betreft de impact (inzake stof alleen nog maar) van de zandwinning Hens op de onmiddellijke omgeving, in de tuinen van verzoekende partijen.*

84. *Er is bovendien ook sprake van geluidshinder. Deze is o.a. afkomstig van de brekerinstallatie/betoncentrale. De exploitatie bevindt zich op nauwelijks enkele honderd meters afstand van de woningen en in de nabij een vogel- en habitatrichtlijngebied. De brekers- en betoninstallatie is in het gebied volstrekt niet toelaatbaar (zie ten gronde).*

85. *Verzoekende partijen hebben ernstige hinder van geluidsoverlast van de exploitatie, het toekomend en vertrekkend vrachtverkeer, de zeef- en breekinstallatie, het piepen van de veiligheidsachteruitrijinstallaties op de rupsvoertuigen edm. ...*

86. *Verzoekende partijen hebben bijkomend ook verkeershinder van de toekomende en vertrekkende vrachtwagens die in dit gebied volstrekt niet thuishoren. Uit het verslag van deurwaarder Jan Weyns blijkt dat op minder dan een uur 10 à 15 vrachtwagens alleen voor deze site aan en afrijden:*

[afbeeldingen]

87. Verzoekende partijen hebben tevens lichthinder. Het terrein is in de donkere periodes een lichtbaken in de omgeving. Dit terwijl de omgeving gekenmerkt wordt door woningen en door een vogel- en habitatrichtlijngebied.

88. Er is tot slot ook visuele en esthetische hinder. De exploitatie tast heel het zicht van het omliggende open ruimte gebied volledig aan. De visuele buffering is alleszins onvoldoende uitgewerkt.

89. Verzoekende partijen ondervinden allen hinder van deze inrichting en verzetten zich dan ook tegen de verleende vergunning op de gronden die hierna verder vermeld worden.
...

2.

De tussenkomen partij betwist het belang van de verzoekende partijen om beroep in te stellen bij de Raad:

“ ...

2.1 Eisers hebben geen belang

Overeenkomstig artikel 4.8.11. kan een natuurlijke persoon een beroep bij Uw Raad aanhangig maken onder volgende voorwaarden:

(...)

1.

Eisende partijen vorderen in hun verzoekschrift enkel de vernietiging van de afwijzing van hun hoger beroep tegen de vergunning afgeleverd door de deputatie. Eisende partijen vorderen niet de vernietiging van de toekenning van de stedenbouwkundige vergunning, zoals afgeleverd door de deputatie van de provincie Antwerpen.

Daar eisers aldus slechts een gedeeltelijke vernietiging vorderen, nl. enkel tegen de beslissing tot afwijzing van hun beroep, en niet tegen de beslissing tot het toekennen van de stedenbouwkundige vergunning, beschikken eisers niet over het nodige belang.

Het toekennen van de stedenbouwkundige vergunning wordt immers niet aangevochten middels een beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen zodat dit gedeelte van de beslissing waarbij aan tussenkomen partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend, definitief is.

Het beroep tegen de beslissing tot afwijzing van het beroep mist zodoende elk belang.

Het verzoekschrift is onontvankelijk bij gebrek aan een actueel en rechtstreeks belang.

2.

Eisende partijen laten daarnaast na het bestaan van rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen ingevolge de bestreden beslissing aan te tonen.

Het belang van de eisende partijen, die eigenaar zouden zijn van percelen in de onmiddellijke omgeving, wordt gezocht in de vermeende stofhinder en lawaaihinder die de exploitatie zou veroorzaken.

Dit belang is niet van stedenbouwkundige aard en staat niet in oorzakelijk verband met de aangevochten (gedeeltelijke) beslissing.

De vermeende hinder spruit voort uit de exploitatie van de activiteiten, wat wordt behandeld in de milieuvergunningsprocedure.

Aan tussenkomende partij werd op 9 januari 2014 door de deputatie van de provincie Antwerpen een milieuvergunning toegekend. In graad van beroep werd door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur de milieuvergunning bevestigd waarbij de bijzondere voorwaarden werden aangepast.

Wanneer de ingeroepen vormen van hinder niet van stedenbouwkundige aard zijn en niet in oorzakelijk verband staan met de vergunningsbeslissing, leidt dit tot de onontvankelijkheid van het verzoekschrift, wat reeds eerder aanvaard werd door de Raad voor Vergunningsbetwistingen:

(...)

Op stedenbouwkundig vlak brengen de eisers geen enkel belang naar voor, alleszins geen afdoende belang.

De vermeende, doch op geen enkele wijze aangetoonde visuele en esthetische hinder kan niet in aanmerking worden genomen.

De woningen van de respectievelijke eisers liggen op een verre afstand (meer dan 500m) van de activiteit zodat van enige visuele hinder geen sprake kan zijn.

Bovendien blijkt uit het profiel van de eisers dat deze in de buurt van de site kwamen wonen, nadat er reeds een ontginningsactiviteit met de complementaire activiteiten op de site plaatsvond:

- Van den Assem Johannes: sinds 17/04/2012*
- Van der Linden Rudolf: sinds 03/06/1987*

*Eisers hebben zich dus in de buurt van de site gevestigd **nadat** er reeds een ontginningsactiviteit was opgestart. (Nimby (Not In My BackYard)-effect)*

Het aangevraagde is een (tijdelijke) bevestiging van een reeds lang bestaande feitelijke en vergunde toestand.

(...)

Van een aantasting van het zicht van het omliggend open ruimte gebied kan geen sprake zijn. Zoals infra wordt uiteengezet is de ontginning een hoofdfunctie die kan horen tot het buitengebied (zoals in casu).

Het verzoekschrift van eisers is onontvankelijk. Dat de zaak reeds zou zijn geregistreerd doet geen afbreuk aan de onontvankelijkheid:

(...)

Louter voor de volledigheid moet overigens worden opgemerkt dat de vergunning onder voorwaarden werd verleend. Deze voorwaarden komen tegemoet aan de vermeende hinder die de eisers inroepen:

- Over de vermeende stofhinder stelde vergunning het volgende:
(...)*
- Over de vermeende lichtpollutie stelt de vergunning het volgende:
(...)*
- Over de vrees dat de nabestemming agrarisch gebied niet zal worden verwezenlijkt, stelt de vergunning het volgende:
(...)*
- Over vermeende en mogelijke vuiligheid op de weg, stelt de vergunning het volgende
(...)*

Ook in de milieuvergunning afgeleverd door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur dd. 23 juli 2014 worden een aantal bijzondere voorwaarden opgelegd die bij de exploitatie in acht moeten worden genomen:

...

Eisers hebben aldus in ieder geval geen belang bij hun beroep tegen de gedeeltelijke beslissing van de deputatie van de provincie Antwerpen dd. 9 januari 2014, die reeds rekening houdt met de vermeende vormen van hinder die eisende partijen inroepen bij de toekenning van de stedenbouwkundige vergunning en waartegen geen beroep werd aangetekend, net zoals bij de toegekende milieuvergunning wordt tegemoet gekomen aan de vermeende door eisers ingeroepen hinder

...”

3.

In hun wederantwoordnota stellen de verzoekende partijen nog:

“ ...

102. Tussenkomen de partij meent dat de hinder zou voortkomen uit de exploitatie en niet van stedenbouwkundige aard zou zijn. Uw Raad wees er reeds meermaals op dat bij de beoordeling van het belang bij de procedure niet dezelfde criteria gelden als bij het onderzoek naar het bestaan van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel. Derhalve kunnen de aangevoerde hinderaspecten die wel degelijk verband houden met de geviseerde vergunning (zonder de stedenbouwkundige vergunning zouden deze hinderaspecten zich niet kunnen voordoen) wel degelijk het belang van de verzoekers onderbouwen.

103. Verwerende partijen houden nog voor dat maatregelen zouden genomen worden om hinder te beperken. Hinder beperken houdt niet het uitsluiten van de hinder in. Bovendien zijn de verzoekers ook van mening dat de activiteiten op deze locatie niet wettelijk kunnen uitgeoefend worden zodoende dat er zelfs geen activiteit (en ook geen enkele hinder) mag plaatsvinden.

104. Overigens wordt ook niet ontkend dat er wel degelijk heel wat toekomend en vertrekkend vrachtverkeer is, dat er wel degelijk geluid is van de achteruitrijinstallatie, van het kiepen van de vrachtwagens, van de brekerinstallatie, de verhakselaar edm. Evenmin wordt stofhinder volledig uitgesloten. Ook de visuele vervuiling en aantasting van het landschap kan niet ontkend worden. Verzoekers maken dan ook wel degelijk aannemelijk dat zij hinder en nadelen kunnen ondervinden door de tenuitvoerlegging van de vergunning en derhalve dat zij hierbij een voldoende belang hebben.

105. Door tussenkomen de partij worden een aantal opmerkingen gemaakt als zouden verzoekende partijen leiden aan het NIMBY-syndroom en zouden zij op deze locatie zijn komen wonen nadat de activiteiten op deze locatie reeds werden ontplooid.

106. Eén en ander wordt volstrekt onjuist voorgesteld.

107. Nadat tussenkomen de partij in de jaren 70 op illegale wijze haar activiteiten gestart heeft (waarvoor destijds ook een herstellvordering werd geformuleerd), werd nadien het gewestplan aangepast aan de voldongen feiten en werd voorzien in een gebied bestemd voor zandwinning.

108. Meer dan 30 jaar later past tussenkomen de partij dezelfde succesvolle tactiek van de voldongen feiten toe door naast (beter in de plaats van) de zandwinningsactiviteiten een

handel op te zetten in de aanvoer en verwerking van extern aangevoerd bouwpuin dat op de site wordt gebroken en verwerkt in een betoncentrale.

109. Hoewel iedereen klaarblijkelijk beseft dat de uitbating van deze nieuwe activiteiten wettelijk niet kan, wordt er toch een tijdelijke vergunning verleend die uiterlijk op 31 december 2013 beëindigd diende te zijn.

110. Verzoekende partijen hebben hierop zitten wachten, totdat eindelijk deze hinderlijke activiteiten beëindigd zouden zijn.

111. Na 31 december 2013 wordt evenwel, zelfs zonder vergunning, verder geëxploiteerd. Er wordt (laattijdig) een nieuwe vergunning aangevraagd, zelfs voor een uitbreiding van de activiteiten, die dan toch weer tijdelijk verleend wordt. Daarover zouden verzoekers dan niet mogen klagen en daarbij zouden zij dan geen belang hebben?

112. En ondertussen voert tussenkomende partij gesprekken over de indiening van een planologisch attest, waarbij dan de tactiek van de voldongen feiten, die reeds succesvol in de jaren 70 werd toegepast, ook nog eens opnieuw zou worden toegepast, maar dan nu voor de breekinstallatie, verhakselaar enz... Het loont klaarblijkelijk in dit land om voor grote en winstgevende zaken te doen alsof vergunningsplichten en bestemmingsplannen niet bestaan. Als er daarover iemand klaagt, dan leidt die aan het NIMBY-syndroom en als dat als argument niet volstaat om naderend onheil tegen te gaan, dan wordt er wel gelobbyd om de plannen aan te passen. Dat laatste is alleen reeds het bewijs dat ook tussenkomende partij maar al te goed beseft dat de thans uitgeoefende activiteiten geenszins in overeenstemming zijn met de geldende bestemming, nog daargelaten het feit dat opeenvolgende tijdelijke vergunningen er uiteindelijk toe leiden dat een onwettige situatie permanent blijft bestaan en de nabestemming agrarisch gebied ook nooit gerealiseerd moet worden (dit is zelfs expliciet het opzet, door geen zand meer te winnen, maar door te gaan met de aanvoer van extern bouwpuin dat dan op de site gebroken en verwerkt wordt; de winning wordt daardoor kunstmatig op de zeer lange baan geschoven zodat de nabestemming nooit gerealiseerd moet worden en ondertussen voert men dan allerhande activiteiten uit die met de bestemming van zandwinning niets van doen hebben).

113. Het klopt dus niet dat verzoekers op deze locatie zouden zijn komen wonen lang nadat de activiteiten van de firma Hens daar plaatsvonden. Het is wel juist omgekeerd. Firma Hens is allerhande activiteiten beginnen uitoefenen die niets meer met een zandwinning van doen hebben op het moment dat verzoekers hier reeds woonden en er overigens ook vanuit gingen dat op 31 december 2013 eindelijk de activiteiten beëindigd zouden worden en de nabestemming gerealiseerd zou worden.

114. De opmerkingen over het NIMBY-syndroom zijn in dat verband dan ook volstrekt ongepast. Bovendien gaat de meest hinderlijke activiteit niet uit van de zandwinning zelf (want er is eigenlijk geen zandwinning meer), maar wel van alle andere activiteiten die pas recent op de site worden ontwikkeld (aanvoer van extern bouwpuin, breekinstallatie, verhakselaar etc...). Uiteraard hebben verzoekers belang om hiertegen op te komen.

...

Beoordeling door de Raad

1.

Om als derde belanghebbenden bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid 3° VCRO in principe dat de verzoekende partijen, als natuurlijke persoon of als

rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kunnen ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing. Artikel 4.8.11, §1, eerste lid 3° VCRO vereist niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is. De belangvereiste mag niet al te restrictief of formalistisch toegepast worden.

2.1.

De verzoekende partijen wijzen er in hun verzoekschrift op dat zij geconfronteerd zullen worden met onder meer stofhinder en geluidshinder. De verzoekende partijen maken hiermee voldoende aannemelijk dat zij elk afzonderlijk hinder en nadelen kunnen ondervinden ingevolge de bestreden beslissing.

Dat de ingeroepen hinder eerder lijkt voort te vloeien uit de exploitatie van de (neven)activiteiten dan uit de oprichting van de vergunde constructies, zoals de tussenkomen partij beweert, doet niet anders besluiten. Artikel 4.8.11, §1, eerste lid 3° VCRO vereist immers niet dat de ingeroepen hinder en nadelen rechtstreeks voortvloeien uit de uitvoering van de bestreden beslissing, ook onrechtstreekse hinder en nadelen worden aanvaard.

2.2.

De wetenschap dat de tweede verzoekende partij slechts na het aanvangen van de hinderlijke activiteiten nabij de projectsite is komen wonen, doet aan voorgaande vaststellingen geen afbreuk.

De door de verzoekende partijen opgesomde mogelijke hinder en nadelen zijn voldoende persoonlijk, direct en actueel. De verzoekende partijen beschikken dan ook over het rechtens vereist belang in de zin van artikel 4.8.11, §1, eerste lid 3° VCRO.

De exceptie wordt verworpen.

E. Toepassing van artikel 36 DBRC-decreet

Op het verzoek van de tussenkomen partij om in voorkomend geval de uitvoerbaarheid en de gevolgen van een (gedeeltelijke) vernietiging te schorsen totdat de verwerende partij opnieuw een uitspraak doet over het administratief beroep van (onder meer) de verzoekende partijen tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Brasschaat, kan tot slot niet worden ingegaan.

De tussenkomen partij lijkt aldus te refereren naar artikel 36 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet), dat de Raad de mogelijkheid biedt om op verzoek van een partij of op eigen initiatief te oordelen dat de rechtsgevolgen van de geheel of gedeeltelijk vernietigde beslissing geheel of gedeeltelijk in stand blijven of voorlopig in stand blijven voor een termijn die de Raad bepaalt.

De Raad merkt evenwel op dat het DBRC-decreet in werking is getreden op 1 januari 2015 terwijl de voorliggende vordering werd ingesteld op 6 maart 2014. De Raad kan bijgevolg geen toepassing maken van artikel 36 DBRC-decreet. De tussenkomen partij geeft overigens niet aan welke uitzonderlijke redenen er voorhanden zijn om de toepassing van artikel 36 DBRC-decreet te rechtvaardigen. De Raad wijst dit verzoek dan ook af.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

1.

In een vijfde middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 36ter van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21 oktober 1997 (hierna Decreet Natuurbehoud) en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel:

“ ...

VI.5.1. Algemeen

212. *De kaart m.b.t. de vogel- en habitatrichtlijnen geeft voor het betrokken gebied volgend beeld:*

[afbeelding]

213. *De zandwinning situeert zich in de onmiddellijke nabijheid van het habitatrichtlijngebied “Klein en groot schietveld”.*

[afbeelding]

214. *De zandwinning situeert zich tevens in de onmiddellijke nabijheid van het vogelrichtlijngebied “De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld”.*

[afbeelding]

215. *De zandwinning bevindt zich ook in de nabijheid van een belangrijk broedgebied in de Vogelatlas:*

[afbeelding]

216. *De zuidelijke grens van voornoemde gebieden is gelegen op een afstand van ca. 500 m van de zandwinning. In het advies van 8 december 2005 van de afdeling milieuvergunningen van AMINAL werd er reeds gesteld (in punt 20) dat bij de exploitatie voldoende maatregelen getroffen moeten worden om **negatieve effecten** ten aanzien van dit gebied te beperken. Er wordt blijkbaar uitgegaan van het feit dat er wel degelijk negatieve effecten op dit habitat- en vogelrichtlijngebied mogelijk zijn. Er dient dan ook een **passende beoordeling** opgemaakt te worden.*

VI.5.2 Gevolgen van de ligging nabij een vogel- en habitatrichtlijngebied

217. *De ligging in de nabijheid van een Vogel- en habitatrichtlijngebied heeft gevolgen bij de toepassing van art. 36, ter natuurdecreet, zulks op vier vlakken:*

- a. *De opmaak van een passende beoordeling is vereist.*
- b. *Er geldt een bijkomende adviesverplichting*
- c. *In voorkomend geval kan de vergunningsplichtige activiteit die een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, slechts toegestaan of goedgekeurd worden onder strikte voorwaarden.*
- d. *Er geldt een verzwaarde motiveringsplicht voor de overheid.*

218. *Aangezien negatieve effecten op de speciale beschermingszone niet uitgesloten zijn (wateronttrekking, debietswijzigingen, lichthinder, geluidshinder, stofhinder), dient een passende beoordeling gemaakt te worden waaruit het onderzoek naar deze effecten blijkt.*

Dit onderzoek is inhoudelijk niet afdoende gevoerd. Er wordt enkel beweerd dat de aanvraag geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone veroorzaakt, zonder dat zulks evenwel aannemelijk wordt gemaakt.

219. *Stofhinder wordt bijvoorbeeld in het geheel niet onderzocht.*

220. *Ook het effect van de (nacht)verlichting op de beschermde vleermuizenpopulatie wordt volstrekt niet onderzocht. Nochtans werd het fietspad verderop juist uitgerust met verlichting die enkel aangaat wanneer er voetgangers of fietsers voorbijkomen, zulks juist om de beschermde vleermuizenpopulatie niet te verstoren. Naar de verlichting van Hens is geen enkel onderzoek gebeurd. Er kan moeilijk voorgehouden worden, zonder daarrond zelfs enig onderzoek te doen, dat er geen effecten zouden kunnen optreden ten aanzien van deze beschermde soort.*

221. *De bij de aanvraag gevoegde documenten zijn soms ook ronduit lachwekkend, waarbij op p. 31 van de studie van Bloomingfeld geschreven wordt dat er geen 'opvallende' verlichting aanwezig is en op p. 41 dan weer dat er 'geen' verlichting aanwezig is.*

222. *Het is duidelijk dat men onder tijdsdruk een aantal stijlclausules op papier heeft gezet met de daaraan gekoppelde conclusie dat er geen betekenisvolle aantasting zou zijn, zonder dat dit evenwel aannemelijk gemaakt wordt en zonder dat zulks berust op correcte feiten. Dergelijke "passende beoordeling" is dan ook allerm minst passend, doch beschamend en kan dan ook niet aanvaard worden.*

...

2.

De verwerende partij antwoordt hierop als volgt:

"....

2.

*Artikel 36ter, §3 van het Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu bepaalt dat "een vergunningsplichtige activiteit die, of een plan of programma dat, afzonderlijk of in combinatie met één of meerdere bestaande of voorgestelde activiteiten, plannen of programma's, **een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, dient onderworpen te worden aan een passende beoordeling wat betreft de betekenisvolle effecten voor de speciale beschermingszone.** De verplichting tot het uitvoeren van een passende beoordeling geldt ook indien wegens het verstrijken van de lopende vergunning van de vergunningsplichtige activiteit een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd."*

Bijgevolg dient een passende beoordeling te worden opgemaakt indien een vergunningsplichtige activiteit een (1) betekenisvolle aantasting van de (2) natuurlijke kenmerken van (3) SBZ's kan veroorzaken.

Aan de vergunningsaanvraag werd een verklaring gevoegd waaruit blijkt dat - gelet de resultaten van de project-m.e.r.screeningsnota - een nieuwe tijdelijke vergunning geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone "Groot Schietveld" heeft veroorzaakt of kan veroorzaken.

Het gebrek aan betekenisvolle effecten op de SBZ's blijkt tevens uit de gevoegde geluidsstudie van Acoustical Engineering van 25 april 2012 en de hydrogeologische studie van Ecorem van 10 mei 2013(zie onder meer bespreking vierder middel).

Hoewel de aanvraag inderdaad op een 500-tal meter van habitatrichtlijngebied "Klein en Groot Schietveld" gelegen is en op een 500-tal meter van het qua omschrijving nagenoeg overlappende vogelrichtlijngebied "De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld", hoeft zulks niet te impliceren dat de vergunningsaanvraag een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszones kan veroorzaken.

Het Besluit van 28 mei 2004 van de Vlaamse Regering 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning voorziet in artikel 16, 9° VCRO uitsluitend dat een passende beoordeling in de zin van artikel 36ter, §3 Natuurbehoud moet worden gevoegd als de aanvraag een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken en geen milieueffectrapport moet opgesteld worden.

Verzoekende partijen bewijzen niet dat de aanvraag wel van die aard is een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de SBZ's te veroorzaken, maar beperken zich tot de bewering dat 'negatieve' effecten op de natuurlijke omgeving in het algemeen (en dus niet per definitie speciale beschermingszones) niet uitgesloten zijn.

Van de zgn. effecten op de 'beschermde vleermuizenpopulatie' wordt niet aangetoond waar die vleermuizenpopulatie te situeren valt (al dan niet in een speciale beschermingszone) en of de aanvraag van die aard is als gevolg van onder meer lichthinder een betekenisvolle aantasting ervan te kunnen veroorzaken.

Een bijzondere adviesverplichting van het Agentschap voor Natuur en Bos voorziet het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen slechts indien de aanvrager gelegen is binnen de perimeter van de vogelrichtlijngebieden en binnen de perimeter van de door de Vlaamse Regering voorgestelde habitatgebieden in het kader van de EG-Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

Het vergunde ligt echter onmiskenbaar niet binnen de perimeter van een vogelrichtlijn – of habitatrichtlijngebied:

[afbeelding]

Vogelrichtlijngebied 'De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld' t.o.v. ontginningsgebied

[afbeelding]

Habitatrichtlijn 'Klein en Groot Schietveld' t.o.v. ontginningsgebied

3.

Ondanks daar geen verplichting toe bestaat, werd lopende de vergunning nog een document toegevoegd dat de benaming 'passende beoordeling' draagt. Het gaat om een studie opgemaakt door milieustudies Mia Janssen bvba.

Die studie werd met een bundel van stukken overgemaakt bij brief van 6 november 2013 aan de deputatie overgemaakt, en bijgevolg ruim voor de hoorzitting van 16 december 2013, zodat verzoekende partijen er genoegzaam kennis van konden nemen.

Het besluit van die studie luidt dat "de vergunningsaanvraag van Revabo nv ten zuiden van de Brechtsebaan te Brasschat kan niet beschouwd worden als een project met een significant negatieve impact op het vogelrichtlijn gebied 'De Maatjes, Wuustwezelheide en

Groot Schietveld' en het habitatrichtlijngebied 'Klein en Groot Schietveld' en zal de instandhouding van de beschermde habitats en soorten niet in gevaar brengen'.

Uit die studie kan wel degelijk blijken dat de populatie van de meervleermuis in rekening werd gebracht en de impact van de aanvraag op die populatie werd bestudeerd. Ook kan blijken dat voor zowel het vogelrichtlijn - als habitatrichtlijngebied geen specifieke natuurrichtplannen of instandhoudingsdoelstellingen werden gemaakt. De regionale staat van instandhouding van de meervleermuis in het habitatrichtlijngebied is ongunstig, waarbij doelstellingen kunnen worden beschreven in functie van behoud of uitbreiding van het areaal, oppervlakte van de habitat of populatie van de soort en het verbeteren van de kwaliteit van het habitat of het leefgebied van de soorten.

Er wordt vastgesteld dat omwille van de afstand tot het vogel - en habitatrichtlijngebied en de gevoerde geluidsstudie er geen significante effecten op rustverstoring (waartoe ook geen verstoring als gevolg van lichthinder) zullen zijn. De kwetsbare zone voor vogels in het Groot Schietveld ligt zelfs op 900m.

Bovendien moet opnieuw worden vastgesteld dat verzoekende partijen buiten beschouwing laten dat als voorwaarde opgelegd werd dat om lichthinder en lichtpollutie te vermijden, de lichten tussen 22h en 7h dienen gedoofd te worden.

Verwerende partij is m.a.w. tegemoet gekomen aan haar verplichting zoals opgenomen in artikel 36ter, §4 Natuurdecreet dat voorschrijft dat de overheid er zorg voor dient te dragen dat door het opleggen van voorwaarden er geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan ontstaan.

Ondanks bijgevolg nergens uit blijkt dat een betekenisvolle aantasting kan ontstaan, legde verwerende partij voorwaarden op die ook niet - betekenisvolle aantastingen moeten tegengaan.

Wat de aangevoerde 'stofhinder' betreft legde verwerende partij tevens een voorwaarde op die erop de gericht is te voorkomen dat stofhinder ontstaat, m.n. het benevelen van het terrein op droge dagen.

Verzoekende partijen tonen niet aan dat verwerende partij kennelijk onzorgvuldig of onredelijk te werk is gegaan.

Het middel is geheel ongegrond.

...

3.

De tussenkomende partij voegt hieraan nog het volgende toe:

“ ...

Ten onrechte werpen eisers een schending op van artikel 36ter natuurdecreet, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Eisende partij stelt dat een passende beoordeling dient te worden opgemaakt.

Bij de vergunningsaanvraag werd een passende beoordeling, opgesteld door een erkende deskundige, gevoegd.

Voor zover eisers een gebrek aan passende beoordeling zouden hekelen, mist het middel feitelijke en juridische grondslag.

*Er werd immers een passende beoordeling uitgevoerd door een erkend deskundige en deze passende beoordeling werd gevoegd bij de vergunningsaanvraag.
Het middel is onontvankelijk, alleszins ongegrond.*

Er wordt door eisers niet gemotiveerd waarom er een schending zou zijn van het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Het middel is op dit vlak eveneens onontvankelijk, alleszins ongegrond.

Ten onrechte en zonder enige staving wordt door eisers geponeerd dat de passende beoordeling inhoudelijk niet afdoende zou zijn gevoerd en dat de passende beoordeling zou bestaan uit een aantal stijlclausules en niet berustende op correcte feiten, quod non.

Het weze herhaald dat de passende beoordeling werd opgesteld door een onafhankelijk en erkend MER-deskundige.

De loutere algemene en vage poneringen van eisers, die op geen enkele wijze worden gestaafd noch door enig bewijs worden aangetoond, laat staan door enige deskundigheid onderbouwd, gaan niet op en kunnen niet worden gevolgd.

Uit de - door een erkende deskundige opgestelde - nota "passende beoordeling", blijkt dat er geen sprake is van enige betekenisvolle aantasting van natuurwaarden.

In de passende beoordeling wordt verwezen naar en gebruik gemaakt van de uitgevoerde geluidsstudie van Acoustical Engineering en een hydreologische studie uitgevoerd door Ecorem, welke als resultaat geven dat de te verwachten effecten op het milieu verwaarloosbaar tot beperkt blijken te zijn.

- ➔ *Stuk 15: akoestisch onderzoek door Acoustical Engineering*
- ➔ *Stuk 16: hydreologische studie door Ecorem*
- ➔ *Stuk 17: passende beoordeling door MiJa*

De invloed van de activiteiten op de site inzake luchtverontreiniging, geur en stofhinder waren de facto al zeer beperkt, zeker gezien de relatief grote afstand tot de bewoning. Door de verstrengde Vlare-regelgeving inzake stofhinder, die vanaf dit jaar van kracht wordt, wordt deze invloed nog verder beperkt.

Het vijfde middel is onontvankelijk en ongegrond.

...

4.

De verzoekende partijen stellen in hun wederantwoordnota nog het volgende:

" ...

287. Zelfs indien het zo zou zijn (quod non) dat in de bestreden beslissing zelf wordt ingegaan op de diverse negatieve effecten waarvoor een passende beoordeling diende gemaakt te worden, dan nog staat vast dat de passende beoordeling zelf daarop niet is ingegaan. Deze voldeed inhoudelijk geenszins aan hetgeen van een passende beoordeling kon verwacht worden. Het is nochtans deze passende beoordeling die ter inzage lag tijdens

het openbaar onderzoek. Dit gebrek kan naderhand niet goedge maakt zonder het openbaar onderzoek zelf uit te hollen.

...

Beoordeling door de Raad

1.

De Raad stelt vast dat de percelen waar de bestreden beslissing betrekking op heeft, gelegen zijn in de omgeving van het vogelrichtlijngebied SBZ-V BE2101437 'De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld' en van het habitatrichtlijngebied SBZ-H BE2100016 'Klein en Groot Schietveld'.

De verzoekende partijen voeren in hun vijfde middel de schending aan van artikel 36ter Decreet Natuurbehoud en van het zorgvuldigheidsbeginsel. Artikel 36ter Decreet Natuurbehoud bepaalt:

“ ...

§ 3. Een vergunningsplichtige activiteit die, of een plan of programma dat, afzonderlijk of in combinatie met één of meerdere bestaande of voorgestelde activiteiten, plannen of programma's, een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, dient onderworpen te worden aan een passende beoordeling wat betreft de betekenisvolle effecten voor de speciale beschermingszone.

De verplichting tot het uitvoeren van een passende beoordeling geldt ook indien wegens het verstrijken van de lopende vergunning van de vergunningsplichtige activiteit een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd.

De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het opstellen van de passende beoordeling.

Voor een plan of programma zoals gedefinieerd in artikel 4.1.1, § 1, 4°, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, alsook de wijziging ervan, waarvoor, gelet op het betekenisvolle effect op een speciale beschermingszone, een passende beoordeling is vereist, is hoofdstuk II van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid van toepassing.

Indien een vergunningsplichtige activiteit overeenkomstig artikel 4.3.2 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid onderworpen is aan de verplichting tot opmaak van een project-MER, wordt overeenkomstig hoofdstuk III van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid een project-MER opgemaakt.

Bij de opmaak van het plan-MER of het project-MER zal de passende beoordeling worden geïntegreerd in respectievelijk het plan-MER of het project-MER, dat respectievelijk wordt opgesteld overeenkomstig hoofdstuk II of hoofdstuk III van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. De Vlaamse Regering kan nadere regels van integratie en herkenbaarheid van de passende beoordeling in het milieueffectrapport bepalen.

Indien een vergunningsplichtige activiteit of een plan of programma niet onderworpen is aan de verplichting tot milieueffectrapportage overeenkomstig de wetgeving in uitvoering van de project-MERrichtlijn of de plan-MERrichtlijn, vraagt de administratieve overheid steeds het advies van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud.

De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen in verband met de inhoud en de vorm van de passende beoordeling.

...

Het zorgvuldigheidsbeginsel impliceert dat een vergunningverlenend bestuursorgaan, zoals de verwerende partij, haar beslissing op een zorgvuldige wijze moet voorbereiden en derhalve dient te steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. De zorgvuldigheid verplicht de verwerende partij onder meer om zorgvuldig te werk te gaan bij de voorbereiding van de bestreden beslissing en ervoor te zorgen dat de feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk onderzocht worden, zodat zij met kennis van zaken kan beslissen.

2.1.

De verwerende partij overweegt in eerste instantie dat de opmaak van een passende beoordeling niet noodzakelijk is. Nog volgens de verwerende partij blijkt niet dat de vergunningsaanvraag een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszones kan veroorzaken. Deze stelling kan niet worden bijgetreden.

Op basis van de tekst van artikel 36ter Decreet Natuurbehoud blijkt dat wanneer een vergunningsplichtige activiteit een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, een passende beoordeling moet worden opgemaakt wat betreft de betekenisvolle effecten voor de speciale beschermingszone.

In dit verband kan ook gewezen worden op de memorie van toelichting: *“De bepalingen van artikel 6, lid 3, van de Habitatrichtlijn, zijn niet beperkt tot activiteiten die uitsluitend uitgevoerd worden in of betrekking hebben op een speciale beschermingszone. De waarschijnlijkheid van significante effecten kan niet alleen toenemen als gevolg van plannen en projecten die binnen een beschermd gebied worden uitgevoerd, maar ook van plannen of projecten die daarbuiten uitgevoerd worden.”* (Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 967/1, 35)

Wanneer moet worden onderzocht of een project een betekenisvolle aantasting kan veroorzaken, volstaat het, volgens het Hof van Justitie van de Europese Unie, dat de *“waarschijnlijkheid of het risico bestaat dat dit plan (...) significante gevolgen heeft voor het gebied”*. In het bijzonder bestaat dit risico *“wanneer op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het plan of project significante gevolgen heeft voor het gebied”* (H.v.J, 7 september 2004, C-127/02).

Er moet aldus op grond van objectieve gegevens kunnen worden uitgesloten dat het project significante gevolgen heeft voor het gebied, opdat men kan voorbijgaan aan de opmaak van een passende beoordeling.

2.2.

Uit de concrete gegevens van de zaak blijkt echter niet dat het risico op significante gevolgen op objectieve wijze kan worden uitgesloten. *In casu* gaat het om een ontginningsaanvraag voor de zandwinning van 6,2 hectare op percelen die gelegen zijn op ongeveer 500m van een SBZ-V en een SBZ-H.

De verzoekende partijen hebben in hun bezwaarschrift en in hun beroepschrift gewezen op de noodzaak van een passende beoordeling om de betekenisvolle effecten van dit project op de speciale beschermingszones na te gaan. Hoewel de tussenkomende partij in haar bijkomende nota in graad van administratief beroep beweert dat geen passende beoordeling noodzakelijk is, voegt zij in bijlage bij deze bijkomende nota toch een document toe dat de titel *“passende beoordeling”* draagt. In haar schriftelijke uiteenzetting erkent zij ook uitdrukkelijk dat zij wél een passende

beoordeling heeft opgemaakt en hangende de administratieve beroepsprocedure aan het dossier heeft toegevoegd.

De verwerende partij overweegt het volgende in de bestreden beslissing:

“ ...

Uit de bijgevoegde mer-screeningsnota blijkt dat de huidige activiteiten geen aanzienlijke effecten op het milieu hebben en er dus geen milieueffectenrapport vereist is.

Op basis van peilpuntmetingen uitgevoerd in de periode van 2005-2012 wordt bevestigd dat de natte grondwinning geen aanzienlijke invloed heeft op het waterpeil. Uit het akoestisch onderzoek is gebleken dat de geluidshinder in alle evaluatiepunten conform de wetgeving is.

Uit de hydrogeologische studie blijkt dat de natte grondwinning geen significante invloed heeft op de grondwaterstand van de nabije omgeving en dat er ter hoogte van het beschermde natuurgebied geen permanente verlaagde grondwaterstand werd vastgesteld. De milieuvergunningsaanvraag is eveneens lopende. Uiteraard dient men ook in het bezit te zijn van een geldige milieuvergunning om de activiteiten te kunnen verderzetten.

...”

2.3.

De Raad is van oordeel dat de geciteerde overwegingen niet volstaan als zorgvuldig onderzoek naar de mogelijke betekenisvolle impact van de zandontginning op de nabijgelegen speciale beschermingszones. De overweging dat uit het akoestisch onderzoek is gebleken dat de geluidsproductie conform de regelgeving is, toont niet aan dat er geen betekenisvolle effecten kunnen ontstaan ten aanzien van de beschermde zones.

Evenmin volstaat de vaststelling dat op basis van de hydrogeologische studie er geen permanent verlaagde grondwaterstand werd vastgesteld, om te besluiten dat het risico op significante gevolgen voor deze gebieden uitgesloten is. De verwerende partij kan evenmin dienstig verwijzen naar een milieuvergunningsprocedure die op het moment van het nemen van de bestreden beslissing nog lopende is.

Voorts kan de verwerende partij niet louter verwijzen naar de bewijslast van de verzoekende partijen voor het aantonen van mogelijke effecten op de beschermingszones, nu uit het voorgaande blijkt dat het bepalend is of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het project significante gevolgen heeft voor het gebied.

Gegeven de concrete omstandigheden van de zaak kan er niet worden uitgesloten dat er betekenisvolle effecten kunnen ontstaan ten aanzien van de natuurlijke kenmerken van de SBZ's, minstens heeft de verwerende partij op onzorgvuldige wijze onderzocht in de bestreden beslissing dat het risico op deze effecten uitgesloten is.

2.1.

De Raad stelt verder vast dat in het vergunningsdossier het advies van het agentschap voor Natuur en Bos ontbreekt. Uit de bestreden beslissing blijkt dat de aanvraag niet onderworpen werd aan de opmaak van een milieueffectenrapport. De verwerende partij overweegt in de bestreden beslissing:

“ ...

Extractieve bedrijven die ontginnen in gebieden met ontginbare oppervlakte van 10ha of meer vallen onder bijdrage 2 van het MER-besluit. De percelen zijn hier samen wel groter dan 10ha doch de resterende te ontginnen oppervlakte bedraagt minder dan 10ha. Er dient dan ook geoordeeld te worden dat de aanvraag niet onder bijlage 2 valt.

Uit de bijgevoegde mer-screeningsnota blijkt dat de huidige activiteiten geen aanzienlijke effecten op het milieu hebben en er dus geen milieueffectenrapport vereist is.

...”

Artikel 36ter, §3, zesde lid Decreet Natuurbehoud bepaalt echter:

“ ...

Indien een vergunningsplichtige activiteit of een plan of programma niet onderworpen is aan de verplichting tot milieueffectrapportage overeenkomstig de wetgeving in uitvoering van de project-MERrichtlijn of de plan-MERrichtlijn, vraagt de administratieve overheid steeds het advies van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud.

...”

2.2.

Uit het dossier blijkt dat de verwerende partij kennelijk heeft nagelaten het advies van agentschap voor Natuur en Bos in te winnen. Nog los van de vraag of het aangevraagde al dan niet onderworpen is aan de milieueffectrapportage, stelt de Raad vast dat de verwerende partij, wanneer zij besluit dat een stedenbouwkundige aanvraag niet onderworpen is aan de milieueffectrapportageverplichting, zij niet kan voorbijgaan aan de verplichting om advies te vragen aan het agentschap Natuur en Bos overeenkomstig artikel 36ter Decreet Natuurbehoud.

De verwerende partij werpt op dat het advies van het agentschap voor Natuur en Bos niet vereist is. Zij verwijst naar het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen (Adviesbesluit).

Artikel 1, 9°, b) en d) Adviesbesluit bepaalt dat het agentschap voor Natuur en Bos om advies verzocht wordt bij:

“ ...

b) aanvragen binnen de perimeter van de vogelrichtlijngebieden, met uitzondering van de woongebieden in de ruime zin;

...

d) aanvragen gelegen binnen de perimeter van de door de Vlaamse Regering voorgestelde habitatgebieden in het kader van de EG-Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna;

...”

2.3.

Het advies van het agentschap voor Natuur en Bos is volgens de verwerende partij dan ook niet vereist aangezien de aanvraag niet binnen de perimeter van de SBZ-V en de SBZ-H valt. Dit standpunt kan niet worden bijgetreden.

De Raad moet vaststellen dat de habitattoets, en de bijbehorende adviesverplichting in het geval er geen milieueffectrapport vereist is, een ruimer toepassingsgebied kent dan de adviesverplichting in artikel 1, 9°, b) en d) Adviesbesluit. Zoals blijkt uit de eerder geciteerde memorie van toelichting,

is het toepassingsgebied van de habitattoets niet beperkt tot activiteiten die uitsluitend uitgevoerd worden binnen een speciale beschermingszone. Ook projecten die buiten de perimeter van de beschermingszone gelegen zijn, kunnen betekenisvolle effecten veroorzaken.

Bovendien dient artikel 36ter Decreet Natuurbehoud beschouwd te worden als een hogere norm ten opzichte van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen. De adviesverplichting, die ontstaat bij ontstentenis van de MER-plicht in het kader van de habitattoets, geldt derhalve onverkort voor het vergunningverlenende bestuursorgaan in kwestie.

Uit het voorgaande volgt, dat de verwerende partij met de bestreden beslissing tevens artikel 36ter Decreet Natuurbehoud schendt doordat het advies van het agentschap Natuur en Bos onterecht niet ingewonnen werd.

3.

Waar de tussenkomende partij erop wijst dat zij bij de vergunningsaanvraag een passende beoordeling, opgesteld door een erkende deskundige, heeft gevoegd, stelt de Raad vast dat, los van de vraag of deze passende beoordeling al dan niet kennelijk redelijk en zorgvuldig kan worden genoemd, de verwerende partij dit document niet concreet bij haar beoordeling betrokken heeft.

Uit de eerder geciteerde overwegingen uit de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij louter verwijst naar de mer-screeningsnota, dan wel naar het akoestisch onderzoek en de hydrogeologische studie. Het akoestisch onderzoek en de hydrogeologische studie vormen weliswaar de grondslag waarop de bijgevoegde passende beoordeling werd uitgevoerd maar dit heeft niet tot gevolg dat uit de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij de concrete resultaten van de bijgevoegde passende beoordeling heeft onderzocht en naar waarde heeft beoordeeld.

Uit de overwegingen van de bestreden beslissing blijkt enkel dat de verwerende partij van oordeel is dat de geluidstudie conform de regelgeving is en dat de hydrogeologische studie aantoont dat de natte grondwinning geen significante invloed heeft op de grondwaterstand van de nabije omgeving en dat ter hoogte van het beschermde natuurgebied geen permanente verlaagde grondwaterstand werd vastgesteld. Hieruit blijkt geen zorgvuldige passende beoordeling door de verwerende partij in de zin van artikel 36ter Decreet Natuurbehoud.

In haar antwoordnota voert de verwerende partij op basis van passages uit het document "passende beoordeling" aan dat de aanvraag niet beschouwd kan worden als een project met significante negatieve impact op beschermingszones. De Raad kan echter geen rekening houden met motieven die niet in de bestreden beslissing zelf werden opgenomen. Verder wijst de verwerende partij op het feit dat zij in de bestreden beslissing de voorwaarde heeft opgenomen dat, om lichthinder en lichtpollutie te vermijden, de lichten tussen 22:00 en 07:00 moeten beperkt worden en wijst zij tevens op de stofbestrijdingsmaatregelen die als vergunningsvoorwaarde werden opgenomen.

Het blijkt echter niet uit de bestreden beslissing in hoeverre deze voorwaarden tegemoetkomen aan de vaststellingen uit de passende beoordeling, zodat het opnemen van deze voorwaarden niet volstaan in het licht van artikel 36ter Decreet Natuurbehoud. Zoals hoger reeds werd aangegeven kon de verwerende partij, bij gebrek aan het advies van het agentschap voor Natuur en Bos niet in redelijkheid tot een zorgvuldige en afdoende passende beoordeling is gekomen.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

VII. Toepassing van artikel 50 van het Procedurebesluit

Standpunten van de partijen

1.

De tussenkomende partij stelt het volgende:

“ ...

Het verzoek van eisende partijen is onontvankelijk. Minstens is het kennelijk ongegrond. De ingeroepen middelen (stofhinder, geluidshinder, visuele hinder) zijn met name niet van stedenbouwkundige aard.

De Raad voor Vergunningsbeslissing heeft reeds eerder aangaande deze materie geoordeeld dat verzoekschriften die geen hinder van stedenbouwkundige aard aanhalen die in causaal verband staan met de stedenbouwkundige vergunning, onontvankelijk zijn (zie aangehaalde rechtspraak 2.2.). Het verzoekschrift heeft betrekking op gelijkaardige feiten. Het verzoekschrift is manifest onontvankelijk.

Bovendien grijpen eisende partijen iedere proceduremogelijkheid aan om ook effectief een procedure aan te spannen, in de hoop dat één van de procedures ooit gegrond zal worden verklaard. Dergelijke handelswijze getuigt van een deloyale procesvoering en maakt misbruik uit van de mogelijkheid die in een rechtstaat wordt geboden een bestuurlijke beslissing te laten toetsen door de rechterlijke macht. Elke eerdere procedure die eisende partijen thans aanspannen, werd ongegrond verklaard.

Ten slotte zijn de beweegredenen om een procedureslag te ontketenen niet van regelgevende aard, doch enkel van financiële aard (cfr. stuk 37).

Om die reden wordt Uw Raad verzocht om in navolging van artikel 50 van het Besluit een geldboete van 1.000,00 € op te leggen en eisende partijen te sanctioneren voor het misbruik van het aanspannen van een procedure, hetgeen een ongerechtvaardigde belasting van Uw Raad tot gevolg heeft.

...”

2.

De verzoekende partijen antwoorden hierop het volgende:

“ ...

298. *Tussenkomende partijen vorderen nog dat verzoekers veroordeeld zouden worden tot betaling van een geldboete van 1.000 EUR wegens procesrechtsmisbruik.*

299. *Als er al van enig misbruik sprake is, dan wel in hoofde van tussenkomende partij die blijkbaar met een tactiek van voldongen feiten denkt om ongehinderd hinderlijke winstgevende activiteiten te kunnen uitoefenen die volledig in strijd zijn met de bestemming en die overigens ook beëindigd dienden te zijn uiterlijk op 31 december 2013. Verzoekers hebben voldoende hun belang bij de procedure aangetoond en worden, wat de gegrondheid van de middelen betreft, overigens ook bijgetreden door diverse gespecialiseerde instanties (OVAM, PSA, afdeling Gebieden en Projecten van het departement Ruimte Vlaanderen). Derhalve kan alleszins en zeker niet gesteld worden dat verzoekers zouden procederen om te procederen, maar wel om hun rechtmatige belangen veilig te stellen op basis van redelijke en pertinente argumenten.*

300. *Er bestaat dan ook geenszins aanleiding tot het opleggen van een geldboete. Blijkbaar denkt tussenkomende partij om middels financiële druk de verzoekers te beletten hun recht op toegang tot de rechter uit te oefenen. Dàt is pas manifest rechtsmisbruik.*
..."

Beoordeling door de Raad

Het opleggen van een geldboete wegens kennelijk onrechtmatig beroep houdt een beperking in van het recht van toegang tot de rechter. Het begrip moet derhalve restrictief worden geïnterpreteerd.

De gegevens van het dossier en de argumentatie van de tussenkomende partij laten niet toe te besluiten dat de verzoekende partijen hun recht om zich tot de Raad te wenden zouden hebben misbruikt.

Evenmin kan het beroep als lichtzinnig beschouwd worden gelet op het gegrond bevinden van het vijfde middel van de verzoekende partijen. Er bestaan derhalve geen redenen om een boete op te leggen wegens kennelijk onrechtmatig beroep.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de bvba HENS RECYCLING is ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt het gedeelte van de beslissing van de verwerende partij van 9 januari 2014, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor het verlengen van een tijdelijke vergunning voor de zandwinning, en opslag, in zoverre die opslag gericht is op ontginning op de percelen gelegen te 2930 Brasschaat, Brechtsebaan zn, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie C, nummers 4N5 en 4P5 en afdeling 1, sectie A, nummer 341L.
3. De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging in zoverre het betrekking heeft op de overige aspecten van bestreden beslissing.
4. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van onder meer de verzoekende partijen en dit binnen een vervaltermijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
5. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 350 euro, ten laste van de verwerende partij.
6. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 6 maart 2018 door de derde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Yannick DEGREEF

Filip VAN ACKER